

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Erscheint jeden Samstag — Verlag u. Schriftleitung: Marburg (Drau), Badgasse 6 — Ruf 25-67 — Bezugspreise: In der Ostmark, vierteljähr. RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr; im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, zuzüglich 18 Rpf Zustellgebühr — Postscheckkonto Wien Nr. 55030

hr. 31 - III. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 31. Juli 1943

Einzelpreis 10 Rpf

Roosevelt stremi po svetovni diktaturi

Amerikanci grozijo Angležem - Angleški imperij naj postane del Zedinjenih držav? - Roosevelt misli na preseljevanje narodov od celine do celine - Po ameriskem mišljenju narodi nimajo pravice do lastnega življenja

V našem listu smo že opetovano ugotovili dejstvo, da vlada med Zedinjenimi državami Severne Amerike, ki jih predstavlja prezident Roosevelt, in med Veliko Britanijo s Churchill-om na čelu, neka neizgovorjena neiskrenost. Ta neiskrenost je klica možnih bodočih sporov, vsekakor pa je neovrgljivo dejstvo, da stremijo Amerikanci po svetovni diktaturi, ki naj bi jo reprezentiral vsakokratni prezident USA. Da hočejo Amerikanci požreti velikobritanski imperij ter priključiti ta imperij Zedinjenim državam, je bilo z ameriške strani že večkrat namignjeno. Nikdo pa ne bi mislil, da bodo Amerikanci te svoje pohlepne želje izražali tudi v času, ko jim Angleži v Siciliji lovijo vroče kostanje iz žerjave nemško-italijanskega odpora. Ker bo naše čitatelje zanimala poškodnost ameriškega imperializma, ki se ne ustavlja niti pred lastnim zavetnikom, naj spregovorijo veliki ameriški dnevnik »Chicago Daily Tribune«, ki je te dni svetoval Angležem, naj vložijo posebno prošnjo »za sprejem v zvezo Zedinjenih držav«. Amerikanci svetujejo Angležem likvidacijo svojega carstva s tako brezbriznostjo in površnostjo, kakor da bi hoteli skleniti navadno kravjo kupčijo. V pomanjkanju slehernega spoštovanja do Anglije, njene zgodovine in njene naroda, svetujejo Amerikanci Angležem, naj likvidirajo svojo državo in se pretopijo v Amerikance. Tako ponosna Anglija je torej izpostavljena trajnemu ponižanju s strani velikega zavetnika onstran velike luže. »Chicago Daily Tribune« piše namreč dobesedno: »Težko je doumeti, da tisti, ki venomer pravijo, da je izpopolnitev svobodnih narodov njihov cilj, zanemarjajo v tej smeri metodo, ki jim je najbližja. Ta metoda se nahaja v ustavi Zedinjenih držav Clen 4, odstavek 3 pravi: »Potom kongresa se lahko sprejmejo nove države v to Unijo«. Če hočejo Angleži in narodi zapadne Evrope z nami sodelovati — tako nadaljuje ameriški list svoja smešno-drzna izvajanja — in če hočemo stopiti z njimi v zvezo, se nam v vsej jasnosti razodeva pot, po kateri pridemo do uspeha. Sprejeti morajo pisane ustave ter vložiti prošnjo za sprejem v zvezo Zedinjenih držav. Mi pa jih moramo sprejeti tako, kakor smo svoječasno sprejeli državo Texas. Velika Britanija bi lahko pristopila s štirimi državami: Anglijo, Škotsko, Walesom in Irsko. Kanada bi tvorila posebno državo, prav tako pa bi lahko Avstralija skupno z Novo Zelandijo in otoki tvorila posebno državo. V zadnjem slučaju bi bila sprememba povsem enostavna že iz očitnega razloga, da Angleži Avstralije ne morejo braniti, dočim je nam to možno. Avstralija je danes praktično že izven okvira britanskega imperija.

Ameriški list piše nadalje, da bi prevedba Anglije v sestav Zedinjenih držav imela velike prednosti za angleški narod. Anglija bi imela te-

daj na razpolago ameriške človeške moči, ameriško industrijo in ameriško bogastvo. Vključitev v naše carinske meje bi morala biti privlačna točka za angleško industrijo. Nadaljna privlačna točka so naše rezerve zlata. Članstvo v naši Uniji bi nadalje nudilo Angležem možnost, da se osvobodijo plemstva in aristokratskega sestava. Anglija bi morala žrtvovati tudi svojega kralja. Ker so pa njegove ustavne pravice takorekoč samo na papirju, bi se Anglija brez težav lahko pretvorila v republiko. Ako Angleži ne bi hoteli razmotrivati tega načrta, ki se je izkazal v teku časa, bi morali dvomiti glede iskrenosti tistih, ki se zavzemajo za druge rešitve. Zedinjene države — tako končuje »Chicago Daily Tribune« svoj poziv Angležem — so danes pod vsemi okoliščinami najmočnejši narod na svetu.

Tako drzno in nesramno še menda nikdo ni povedal Angležem ameriških načrtov glede zavojevanja vsega sveta. Angleži naj se odpovedo svojemu kralju, svoji zgodovini, svoji lastni državnosti itd., svoj imperij pa naj likvidirajo tako, kakor kako trgovsko tvrdko. Ameriški nenasitni imperijalizem ne pozna nikakih ozirov. Ti oziiri se ga ne tičejo niti tedaj, ko gre za lastnega zavetnika. Če Amerikanci tedaj razpolagajo z Anglijo tako, kakor namiguje omenjeni ameriški list, kako neki bi se godilo drugim narodom? Da je Roosevelt v svojem stremljenju po svetovni diktaturi brezobziren, je izven dvoma. Da se namerava poslužiti v to svrhu tudi okrutnega sredstva preseljevanja narodov od celine do celine, nam izpričuje članek, ki ga je objavil washingtonski dopisnik švicarskega dnevnika »Basler Nachrichten«. Roosevelt hoče spraviti človečanstvo pod klobuk svoje politične in gospodarske diktature. V Hot Springsu, kjer se je vrtila znana medzavezniška prehranjevalna konferenca, so

Amerikanci neženitono razkrili svoje načrte, iz katerih je razvidno, da USA ali Zedinjene države ne priznavajo niti državam niti narodom pravice do lastnega življenja. Roosevelt je namreč mnenja, da bo po končani vojni (kakor si jo zamišlja prezident Zedinjenih držav) treba poslati na stotine milijonov ljudi prisilno v nova naselbinska področja. Tako bi lahko samo brazilsko prašuma prevzele 500 milijonov ljudi. Roosevelt-lebdi pred očmi milijonsko preseljevanje narodov. To preseljevanje pa naj ne služi razčiščenju nacionalnih mej, temveč potrebam ameriškega dolarskega imperijalizma. Milijoni ljudi naj bi se po Roosevelt-ovih načrtih preseljevali od kontinenta do kontinenta vsakokrat tja, kjer bi jih Roosevelt potreboval.

Temeljna misel, ki navdaja pri tem prezidenta Zedinjenih držav, gre za tem, da razkorenini njemu neljube narode. Na drugi strani naj bi milijoni preseljencev odšli v klimatično nezdrava področja, ki jih doslej niso mogli izkoristiti. V teh področjih bi torej ameriški dolarski kapitalizem iskal in našel svoje ogromne dobičke. V Hot Springsu so Amerikanci v smislu Roosevelt-ovih načrtov povsem neženitono izrekli svoje mnenja, da je treba preveč obljubljene dele sveta izprazniti ter jih osvoboditi prevelikega človeškega pritiska. V Evropi bi se morali torej Belgijci in Nizozemci pripraviti kot prvi na to, da izginijo v zelenem peklju Amazonasa ali pa v mrzlih stepah severne Sibirijske. Kljub nevarnemu značaju teh načrtov zlasti za male narode pa so se razni odbori evropskih emigrantov udeležili te famozne konference ter so celo pritrdili njenim sklepom. Pri tej priliki jim je moralo postati jasno, da bi naselitev brazilskih prašum s 500 milijoni ljudi zahtevala izpraznitev celokupne zapadne Evrope in polovice Kitajske, ne oziiraje se na to, da v brazilskih prašumah padaje celo črni vsled strašne klime kot jesenske muhe.

Nič čudnega ni bilo, da so boljševiki podprli v Hot Springsu Roosevelt-ove napake proti dostojanstvu človeštva. Boljševikom je posameznik prav tako mala vreden kot kak narod. Roosevelt-ov novi »evangelij« o preseljevanju narodov jim nudi možnost za nove koristi. Seveda, uradno pripočitlo konferenca v Hot Springsu molči o preseljevalnih načrtih prezidenta Roosevelt-a, ker so se le nekako sramovali objaviti načrt napada na sveto naseljitveno pravo narodov, dobro vedoč, da bi v slučaju uresničenja prizadel prav tako zavezniške kakor tudi sovražne narode. Načrt preseljevanja narodov je v najhujšem nasprotju napram programu, ki ga je objavil Roosevelt pred vojno in med pripravami za vojno. To je bilo takrat, ko se je Roosevelt še ogreval za svobodo posameznega človeka. Ako na tistem pripravljajo suženstvo narodov, se to po-

PK-Kriegsbericht Büschel (Sch.)

Aus der großen Panzerschlacht im Osten.

Deutsche Granaten haben einen mit Öl beladenen Nachschubwagen der Sowjets getroffen, der nun, eine lange Rauchfahne hinterlassend, ausbrennt!

Sprememba vlade v Italiji

Mussolini je podal ostavko kot šef vlade in ministrski predsednik - Njegovim naslednikom je bil imenovan maršal Pietro Badoglio - Kralj Viktor Emanuel Italijanom - Sestava nove vlade - Prve navedbe

V nedeljo zvečer je objavila Agenzia Stefani vest, da je kralj Viktor Emanuel III. sprejel ostavko, ki mu jo je ponudil Benito Mussolini kot šef vlade in ministrski predsednik. Mussolini-jem naslednikom je bil imenovan maršal Pietro Badoglio.

Sedež novega šefa vlade in ministrskega predsednika je kraljevska palača Kvirinal.

Kakor se domneva, je ta sprememba vlade v zvezi z zdravstvenim stanjem Mussolini-ja, ki je bil v zadnjem času bolan.

Nova vlada, ki jo je predlagal maršal Badoglio kralju in cesarju v potrdilo, je sestavljena takole:

Ministrski predsednik in šef vlade maršal Pietro Badoglio; zunanji minister Raffaele Guariglia (doslej veleposlanik Italije pri turški vladi v Ankari); notranje zadeve Runo Fornaciari; minister za Italijansko Afriko general Melchiorre Gamba; pravosodje dr. Gaetano Azariti; finance Domenico Bartolini; vojne zadeve general Antonio Sotice; mornarica konteradmiral Raffaele de Courten; letalstvo general Renato Sandalli; prosveta dr. Leonardo Severi; javna dela dr. Domenico Romano; poljedelstvo in gozdarstvo prof. Alessandro Brizzi; promet general Frederico Amoroso; korporacije dr. Leopoldo Piccardi; prosveta Guido Rocca; zunanja trgovina dr. Giovanni Acanfora; minister za oborožitev general Carlo Favagrossa. Državnim podtajnikom v ministrskem predsedstvu je bil imenovan dr. Pietro Baratonio.

Kralj in cesar Viktor Emanuel je izdal povodno imenovanja maršala Badoglia vladnim šefom sledeči manifest:

»Italijani! Prevzemam danes komando vseh rogov orožja v svečani uri, ki obremenjuje usodo domovine. Vsakdo naj se povrne na svoje mesto dolžnosti, vere in boja. Trpelo se ne bo nikakršno edmikanje, dovolilo pa se tudi ne bo nikakršnih obtožb. Vsak Italijan naj se pokloni pred ranami, ki so bile vtrgane v gubih tleh domovine. Italija bo našla pot vzpona po hrabrosti svojih čet, na osnovi odločne volje vseh meščanov in na osnovi institucij, ki so podkile preporod. Italijani! Bolj kot kdaj prej sem danes združen z vami neločljivo v nerazrušljivi veri v nesmrtnost domovine! — Rim, 25. julija 1943.

Viktor Emanuel III., I. r.
Maršal Badoglio, I. r.

Maršal Badoglio je takoj po sprejetju svojih funkcij objavil sledeči ekli:

»Na povelje kralja in cesarja prevzemam vojaško vlado v državi v vsemi pooblastitih. Vojna se nadaljuje. Italija je bila v svojih spačenih pokrajinah in v svojih porušenihi mestih hudo prizadeta, toda kot ljubosumna čuvarka svojih tisočletnih tradicij je ostala zvesta dani besedi.

Sklenite vrste okoli kralja in cesarja, živega vzgleda domovine, vzgleda za vsel Nalog, ki sem ga prejel, je jasen in precizen. Izvedel se bo brez skrupulov. Vsakdo se moti, ki bi mislil, da lahko zmanjša njegove izvedbe. Kdor bi skušal motiti javno mnenje, bo neizprosno kaznovan. Zivela Italija! Zivela kralji!

Da bi zavaroval v Italiji red in mir, je izdal novi šef vlade in ministrski predsednik maršal Badoglio celo vrsto odredb. V eni teh odredb je izraženo, da vlada ne bo dovolila nobenih manifestacij ali demonstracij, ki bi utegnile motiti javni mir. Vsa dejanja oboroženih čet vojske, policije, milice in oboroženega civilnega korpusa so podrejena povelju maršala Badoglia.

V času med večernim mrakom in jutranjim svitom ne sme nikdo na ulico. Noben civilist se v tem času ne sme nahajati izven svojega stanovanja. Javni lokali, varieteti, gledališča, kinogledališča in sportne dvorane morajo biti v tem času zaprte. Pod vsemi okoliščinami je trajno zabranjeno zbiranje več kot treh oseb v javnosti ali v zaprtih prostorih. Več kot tri osebe se hkrati tudi ne smejo razgovarjati. Plakiranje tiskanih lepakov, rokopisov ali propagandnega materiala na javnih mestih je zabranjeno. Prebivalstvu je zabranjena nošnja orožja. Sleherni Italijan, ki zapusti svoje stanovanje, se mora izkazati z legitimacijo, ki pa mora biti opremljena s sliko. Na poziv pripadnikov vojske in oblasti, morajo pokazati svoje izkaznice. Vrata vseh poslopj, ki vodijo na kako javno cesto, smejo biti noč in dan odprta in morajo biti razsvetljena v okviru določil glede zatemnitve. Od večernega mraka do jutranje zore morajo biti vsa okna poslopj zaprta. Odredba ugotavlja končno, da bodo oblasti v slučaju potrebe izsilili vzdrževanje reda in spoštovanje naredb z orožjem.

kažejo nove navedbe, hoče vlada maršala Badoglia pod vsemi okoliščinami zavarovati javni red in varnost. Kralj in cesar, ki je prevzel vrhovno poveljstvo nad oboroženo silo, se opira na nove moke svojega zaupanja. V ostalem pa je nova vlada glede svojega mnenja rezervirana, kar je z ozirom na položaj tudi razumljivo. Ni še prišel čas, da bi se lahko govorilo o dogajanju, ki je izravalo nov razvoj. To tembolj, ker Rim sam molči in ne daje v izjemstvo razen najpotrebnejših vesti nikakršnih poročil. Kdor uvršča notranjepolitične dogodke s treznostjo, ki je v vojni potrebna, v celokupno dogajanje, bo pri tem sam prišel do prepričanja, da teh sprememb sedaj še ni mogoče dokončno presoditi ali pa vrednotiti.

Ze v naprej je bilo pričakovati, da bodo naši nasprotniki skušali izkoristiti Mussolini-jev odstop za svoje namene. To so storili primerno že od vsega početka. Najprej so se tega razvoja silno razveselili, sedaj so se pa v sovraženem taboru že rodili pomisleki, da-li njihovo veselje morda le ni bilo preuranjeno. V Washingtonu in v Londonu govorijo sedaj prav tako kakor prej, da zamore Italija povzročiti za sebe premirje edinele potom brezpogojne kapitulacije.

Da zasleduje Nemčija dogodke v Italiji z velikim interesom, je samo ob sebi razumljivo. Za interes je temeljil ne samo na dosedanji skupnosti svetovnega nazora, temveč tudi na skupni politiki in na razmerju vojaških medsebojnih obveznosti. Reich pa bo kljub temu prvenstveno interesiral zunanjepolitični kurz nove vlade. Glede kurza pa

sta se izjavila tako kralj in cesar kakor tudi maršal Badoglio: »Vojna se nadaljuje in Italija bo primerno svoji tradiciji ožnostna zveste dani besedi«. V teh maloštevilnih besedah je izraženo, kar je v trenutku treba vedeti o nemško-italijanskem razmerju ter o Trojanskem paktu. Nikakor se ne čudimo, da je sovražna agitacija navezala ravno na te izjave ter zgradila na njihovi temeljih svoja politična in vojaška ugibanja. Nikde nima pravice, različno tolmačiti kraljevega manifesta in izjave, ki jo je podal novi šef vlade. Iz poročil nemškega vrhovnega poveljstva in italijanske vrhovne komande je razvidno, da se borba na italijanskih tleh nadaljuje skupno proti Angležem in Amerikancem. Ze bodoči dnevi bodo pokazali, da igrajo v politiki svoje vloge samo dejstva in dogodki, dočim ostanejo ugibanja in kombinacije večinoma le — želje. Tako pričakuje Nemčija nadaljnji tok razvoja, opirajoč se na svojo vojsko in voljo, nadaljevati vojno do dobrega konca.

Glede položaja v Italiji se je izrazila rimska »Tribuna« kakor sledi: Italijanski narod ne sme nikdar pozabiti, da bi sovražnik vsako najmanjšo motnjo nacionalnega življenja dobera izkoristil. Samo v tem slučaju bi sovražnik lahko izvel korist iz spremembe vlade. Edinstvo in odločnost pa bosta s sovražnikom konfrontirala narod, ki se zna energično bojevati. Ta ura je velika izkušnja italijanskega naroda. Od njegovega držanja bo zavisna njegova usoda. Medtem ko so italijanska mesta zasedena od sovražnika in ležijo italijanska mesta pod točo sovražnih bomb, more imeti italijanski narod samo eno voljo: boriti se odločno, da bi tako ostal vreden slavne prošlosti.

Pojmovanje »Tribune« je potrdil italijanski narod po poročilih italijanskega naroda s tem, da je v Rimu zavzelo življenje zopet normalno obliko. Ljudje gredo mirno po svojih opravkih, trgovine so odprte, javni uradi funkcionirajo, industrijski obrati so v polnem teku. Da hoče Italija nadaljevati svojo dosedanje politiko, izhaja tudi iz izjave, ki jo je podal italijanski veleposlanik v Tokiju, Indelli, japonskemu rujanemu ministru Sigenicu. Indelli je namreč izjavil, »da se politika Italije z ozirom na skupno izvedbo vojne na temelju izdanih instrukcij kljub Mussolini-jevemu odstopu nikakor ni spremenila.« Vodja italijanskih vojnih invalidov, Carlo Delcroix, je izdal ekli, v katerem poziva Italijane, naj sledijo z zaupanjem in disciplino kralju, ki je prevzel v usodni uri vodstvo države.

V Washingtonu jih je sprememba italijanske vlade silno iznenadila. Visoki vladni krogi so najprej odklonili sleherni uradno izjavo, ker še niso imeli uradnih poročil o dogodkih v Italiji. Ameriški vojni-informacijski urad je pripomnil k poročilu, da je bil z Mussolini-jevim odstopom nadomeščen zgolj fiktivni režim z drugim režimom. Če hoče Italija imeti mir, mora brezpogojno kapitulirati. Lista »New York Times« in »New York Herald Tribune« vprašujeta v svojih uvodnikih, kaj naj sedaj sledi, obenem pa ostro odklanjata osebnost maršala Badoglia. »New York Herald Tribune« izjavlja, da morajo sovražniki osi vztrajati pri svoji zahtevi glede brezpogojne kapitulacije. Tudi zunanji minister Cordell Hull je izjavil, da ni pričakovati nikake spremembe glede ameriške zahteve po brezpogojni kapitulaciji Italije.

Angleški ministrski predsednik Churchill je podal v Spodnji zbornici izjavo, v kateri je najprej sramotil italijanski narod, nato pa je napovedal nadaljevanje vojne z Italijo z vsemi sredstvi. Dobesedno je dejal: »Italijane moramo nekaj časa pustiti kuhati v lastnem soku, dokler ne dobimo od njihove vlade ali pa od kogarkoli, ki bo imel potrebno avtoriteto, neizogibna priznanja.« V svojem govoru je dal Churchill razumeti, da bi odgovarjala takemu priznanju samo brezpogojna kapitulacija. V tem smislu je izjavil, da vlada med Londonom in Washingtonom popolno sočasie.

Zatemnitev od 22. do 4. ure

Druck und Verlag Marburger Verlags- und Druckerei-Ges. m. b. H. - Verlagsleitung: Egon Baumgartner, Hauptkreditgeber: Friedrich Gold, alle in Marburg/Drau. Badgasse 8

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 3 vom 10. April 1943 gültig. Anzahl der Lieferung des Blattes auf höchster Gewähr. Bei Betriebsstörung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung des Bezugspreises.

Dogodki v Italiji

»Tagespost« z dne 28. t. m. je objavila na uvodnem mestu članek, ki se bavi z dogodki v Italiji. Izvajanja so take zanimiva, da jih objavljamo v naslednjem v celoti:

Dogodki v Italiji so izzvali v mnogih prestolnicah iznenadenje. Tak učinek spremembe vlade je bil pričakovati pri vse rezerviranosti poročevanja iz Italije, kajti Mussolini-jevo ostavko ni mogoče primerjati z demisijsko vlado kake parlamentarne države. Vedeti pa je treba, da politika ki jo je vodila Italija doslej, ni izvirala izključno iz osebnih čustev in prevdakov odstopivšega šefa vlade, saj je temeljila na zahtevi italijanskega naroda, njegovemu edinstvu in geografskemu položaju odgovarjajoče sodelovati pri reševanju vprašanj na svetu.

Ceprav prihajajo iz Rima le redka poročila, se je razvila nad čititelji listov v laozemstvu ploha ugibanj, ugotovitev in kombinacij. Okrog Mussolini-jeve osebnosti se ovijajo neprozorne legende. Fantastična poročila iz italijanskih mest naj bi nekako začela redkost dejanskih poročil. Sovražni tisk ponavlja svoje zahteve naspram Italijanom, izgovorjene že od početka vojne. Pri treznem opazovanju položaja v Italiji se temu nasproti lahko ugotovi, da so dogodki še v teku. Kakor

polnoma ujema z židovsko-plutokratskimi in židovsko-boljševičskimi idejami

Nezlomljiva nemška obramba na vzhodu

Od kubanskega mostišča do Ladoškega jezera - Pri Orelu že vedno besnijo težki obrambni boji - Na ostali vzhodni fronti so sovražni napadi popustili po jakosti in po obsegu

Po najnovejših uradnih poročilih še vedno besnijo težki obrambni boji v področju Orela. Na ostalih delih vzhodne fronte so sovražni napadi popustili tako po jakosti kakor tudi po obsegu. Vojske operacije na vzhodu so se v preteklem letnu razvijale kakor sledi:

V četrtek so javili, da je sovražnik v sredo nadaljeval svoje poskuse prodora nemške fronte od Azovskega morja do Orela. Napade so izvajali boljševiki deloma s svežimi rezervami. Težišče sovjetskih napadov se je nahajalo pri Kjubiševu, Izjumu, severno od Bjelgoroda in v oreliškem loku. Vsi ti sovjetski napadi so se zrušili v obrambnem ognju in v točih bomb pred lastnimi postojankami ali pa so jih nemške čete zavrnille pred glavno bojno črto. Lokalni vdori boljševikov so bili takoj v protinapadih očiščeni. Nemška infanterija se je v teh bojih izredno odlikovala, zlasti pa frankovsko-sudetska 46. pehotna divizija. V sredo so nemške čete uničile 163 sovjetskih tankov. Nemške pomorske sile so v noči na 21. julij uspešno obstreljevale sovjetske dovozne luke na vzhodni obali Azovskega morja, obenem pa tudi sovjetske postojanke ob Miusu.

Po poročilu, ki ga je izdalo nemško vrhovno poveljstvo dne 23. julija, je sovražnik razširil svoje velenapade tudi na druge odseke vzhodne fronte. Kljub temu so se izjalovili tudi v četrtek vsi njegovi poskusi prodora nemške fronte. Kljub vsem trditvam sovražne propagande, stoje nemške armade na vzhodu neomajno na svojih pozicijah. V najtesnejšem sodelovanju z nemškim letalstvom so nemške armade prizadejale sovražniku silne udarce. Tako je izgubil sovražnik v četrtek 566 tankov in 105 letal. Po silni artilerijski pripravi je sovražnik začel napadati s pomočjo tankovskih in letalskih odredov tudi na Kubanskem mostišču ter južno od Ladoškega jezera. Nemško vojni vodstvo je te napade pričakovalo, zato so se tudi popolnoma izjalovili. Na fronti od Azovskega morja do Bjelgoroda so sovjeti tudi v četrtek zaman butali s svojimi divizijami ob nemške postojanke. Severozapadno od Kjubiševa je vdrla neka sovražna skupina tankov v nemške postojanke. Tu so Nemci uničili 50 sovražnih tankov ter na ta način uničili do malega vso skupino. V celotnem področju pri Orelu so vrgli boljševiki sveže pehotne in tankovske sile v boj. Tudi ti napadi so bili v menjajočih se bojih odbiti ob velikih izgubah za sovražnika.

Po sobotnem poročilu so nemške čete odbile ob Kubanskem mostišču, ob Miusu, na Doncu, pri Bjelgorodu in južno od Ladoškega jezera vse sovražne napade ob krvavih izgubah za boljševike. Pri Orelu so nemške čete v težkih bojih zaustavile močne sovjetske pehotne in tankovske napade. V protinapadu je bila tu uničena neka sovražna skupina. V petek, dne 23. julija, je bilo uničenih 357 sovražnih tankov.

V nedeljo je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo, da so se na Kubanskem mostišču in na fronti ob Miusu izjalovili številni lokalni napadi sovjetov. Medtem je sovražna aktivnost ob srednjem Doncu znatno popustila. V področju pri Bjelgorodu so zaman poskušale močne sovražne pehotne in tankovske sile prodreti nemške postojanke. Pri Orelu so se medtem nadaljevali menjajoči se težki boji. Na več mestih so Nemci zavrnilli boljševike v protinapadih. Južno od Ladoškega jezera so se v soboto izjalovili vsi siloviti sovražni napadi ob krvavih izgubah za sovražnika. V soboto je izgubil sovražnik v teh bojih 125 tankov.

Tudi v nedeljo so boljševiki zaman nadaljevali svoje poskuse prodora nemške fronte na Kubanskem mostišču, v področju Orela in južno od Ladoškega jezera. Vseled silnih izgub, ki so jih imeli boljševiki, so njihovi napadi na južnem odseku od Azovskega morja do Bjelgoroda popustili glede jakosti.

Dne 27. julija je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo, da je bilo v ponedeljek težišče vseh borb v področju okrog Orela. Vzhodno in severno od Orela so naše čete s pomočjo močnih letalskih odredov zavrnille več sovražnih poskusov prodora v menjajočih se bojih ob krvavih izgubah za sovražnika. Pri tej priliki je bilo uničenih veliko število sovražnih tankov. Trdi obrambni boji so se medtem odigrali na ostali vzhodni fronti ob Kubanskem mostišču, na fronti pri Miusu in južno od Ladoškega jezera. Ob Doncu in v področju Bjelgoroda so se medtem razvijali samo lokalni boji. Novi napadi sovjetov so se vrstili severozapadno od Krimskaje in severozapadno od Kjubiševa. Te napade je sovražnik izvedel po temeljiti artilerijski pripravi s pomočjo močnih tankovskih in letalskih sil. Nemške čete so zavrnille

PK. Kriegsberichtler Vater (Sch.)

Über der Stadt abgeschossen.

Beim Anflug auf eine Stadt der besetzten Westgebiete faßte die deutsche Abwehr einen Verband britischer Bomber.

sovražne napade deloma v uspešnih protisunkih. Tudi južno od Ladoškega jezera je vrgl sovražnik nove rezerve v boj, uporabljajoč pri tem močne letalske in tankovske odrede. Prišlo je do srditih bojov od moza do moza. Sovjetske napade so Nemci razbili v opetovanih protinapadih. Na vsej vzhodni fronti je izgubil sovražnik v ponedeljek 213 tankov.

Sovražnik je v torek zaman napadal na Kubanskem mostišču, ob Miusu in ob Doncu. Pri Orelu je sovražnik napadal z nezmanjšano silovitostjo. Vsi njegovi napadi pa so se zrušili v nemškem ognju ob velikih izgubah za boljševike. Tudi južno od Ladoškega jezera so se izjalovili v torek vsi sovjetski napadi.

Trd odpor sil osi v Siciliji

Nemško-italijanske čete so zaustavile sovražno prodiranje - Osem ladij s 44.241 bnt na dno morja - Potek operacij proti Anglo-Amerikancem

Pretekli četrtek so se na Siciliji razvijali boji dnole na vzhodnem delu otoka, kjer so nemško-italijanske čete razbile napad neke angleške skupine. Sovražnik je izgubil mnogo ujetnikov ter je med izredno krvave izgube. Nemci in Italijani so v teh bojih uničili 13 sovražnih tankov ter zaplenili par topov. Nemško letalstvo je v noči na 21. julij potopilo v pristanišču Augusta (Sicilija) neko petrolejsko ladjo z 10.000 bnt. Poškodovanih pa je bilo še deset ladij. Neke nemška podmornica je vdrla v luko Syrakus ter je v drznem sletu potopila neko prevozno ladjo z 12.000 bnt. Sovražno letalstvo je bombardiralo Napulj, Salerno in Cagliari. Škoda je bila neznatna.

23. julija je sporočilo italijansko vrhovno poveljstvo, da so italijanske in nemške čete na Siciliji odbile v srednjem odseku fronte in pri Kaniji napade znatnih sovražnih sil, medtem pa so se morale na zapadnem odseku nemško-italijanske čete umakniti po srditih bojih na nove položaje. Sovražnik je sledil zelo previdno. Medtem so se nadaljevali artilerijski boji pri Katani. Nad Sardinijo je izgubil sovražnik v letalskih bojih deset letal. Težke poškodbe so beležili vsled sovražnega bombardiranja v mestih Foglia, Salerno in v nekaterih manjših naselbinah Latiuma.

25. julija je javilo italijansko vrhovno poveljstvo, da so morale italijansko-nemške čete vsled ojačenega sovražnega pritiska na Siciliji zavzeti nove postojanke, obenem pa izprazniti glavno mesto Palermo. Na vsej fronti so se odigravali srđiti boji. Vzhodno od Sicilije so potopila italijanska torpedna letala dvojce sovražnih parnikov s 15.000 bnt. Zadela in poškodovala so še dvojce drugih parnikov in neko petrolejsko ladjo. Sov-

ražno letalstvo je srđito bombardiralo kalabrijsko-sicilsko obalo.

Pred nizozemsko obalo se je v noči na nedeljo odigral dvoboj med neko nemško spremljavo in med angleškimi hitrimi čolni. Nemci so potopili enega izmed teh čolnov, nadaljnjih pet čolnov pa je zgorelo vsled dejstva obstreljevanja. Potopila se je medtem neka lastna edinica. Del posadke je bil rešen. Nemški lovci so v vodah visokega severa zavrnilli 35 sovražnih letal, ki so hotela napasti neko nemško spremljavo. 17 letal je bilo zbitih v morje. Sovražnik je v nedeljo bombardiral razna naselja ob norveški obali. Nastala je velika škoda. Prebivalstvo je imelo težke izgube. Največje poškodbe so nastale v Drontheimu. V noči na 25. julij je močan odred sovražnih bombnikov napadel mesto Hamburg. Prebivalstvo je beležilo težke izgube, nastala so velika razdejavanja v stanovanjskih predmestjih, na javnih sstopijah in kulturnih spomenikih. 17 napadalcev je bilo pri tem zbitih. Pri nekem napadu sovražnih letalskih sil na otok Kreta, so nemške čete zbile 21 sovražnih letal.

Po poročilu z dne 26. julija, so nemško-italijanske čete na severnem in srednjem odseku siciliske fronte odbile več močnih sovražnih napadov. V vodovju pri Syracusi so nemška bojna letala potopila trije sovražni trgovski ladij s skupne 20.000 bnt. 14 nadaljnjih transportnikov je bilo težko poškodovanih. 25. julija so sovražni bombniški odredi bombardirali Hamburg in Kiel ter neke naselbine ob severoameriški obali. V noči na 26. julij je bilo bombardirano tudi mesto Essen. Pri tem so nastale zopet nove izgube med prebivalstvom in močna razdejavanja v stanovanjskih de-

PK. Kriegsberichtler Keiner (Sch.)

Spähtrupp im Niemandsland.

Außerste Vorsicht ist geboten! Immer näher geht es an das Widerstandsnest heran. Die Arbeit ist hart und gefährlich, aber der kampfgeübte Trupp versteht es, mit zäher Verbissenheit seinen Angriff richtig anzusetzen. Der Gegner muß fallen.

lih napadenih mest. Letalska obramba je zbila 61 anglo-ameriških letal. Nemško letalstvo je izgubilo pet letal. Z bombami vseh kalibrov je neki odred težkih nemških bombnikov napadel v noči na 26. julij mesto in luko Hull v Angliji. Proje letal se ni vrnilo s tega poleta.

Na Siciliji je bil položaj po poročilu z dne 27. julija nespremenjen. Bojno delovanje se je odigralo večinoma na severni fronti. Nemški bombniki so uspešno napadali vojne in trgovske ladje v severnem in vzhodnem vodovju Sicilije. Poškodovali so štiri transportnike, neko križarko in ruštica. Sovražno letalstvo je medtem napadalo Napulj ter morsko ožino v Messini. Škoda ni bila velika. V noči na 27. julij so nemški bombniki bombardirali luko La Valetta na Malti ter zadeli pri tem petero sovražnih ladij. 26. julija so Anglo-Amerikanci bombardirali Hamburg in Hannover ter nekatere naselbine v severozapadni Nemčiji. Prebivalstvo je imelo zlasti v Hannoveru izgube. Zbitih je bilo 30 težkih štirimotornih bombnikov. Hlita nemška letala so v noči na 27. julij bombardirala posamične cilje v Londonu. V Atlantiku je nemško letalstvo potopilo iz neke sovražne spremljave tovorno ladjo z najmanj 8000 bnt. Neke druga ladja je zadobila težke poškodbe.

28. julija so javili tako v italijanskem kakor tudi v nemškem vojnem poročilu, da se je stopnjevala na Siciliji borba artilerije na obeh straneh. V srednjem odseku siciliske fronte so običali anglo-ameriški napadi v obrambnem ognju pred nemško-italijanskimi postojankami. Del teh napadov je bil razbit v protinapadih. Močni sovražni bombniški odredi so v noči na 28. julij nadaljevali svoje teroristične napade na mesto Hamburg, kjer so nastala nova razdejanja in obsežni požari. Prebivalstvo je imelo zopet izgube. 47 bombnikov je bilo zbitih na tla. Pred nizozemsko obalo je bil potopljen nek sovražni artilerijski hitri čoln, dočim je bil drugi čoln tako težko poškodovan, da ga je smatrati uničenim. Na Atlantiku so nemška letala potopila iz neke sovražne spremljave dvoje trgovskih ladij s skupno 12.000 bnt. Tri druge ladje so bile poškodovane.

Maršal Badoglio in zunanji minister Quariglia

Nov italijanski šef vlade in ministrski predsednik, maršal Pietro Badoglio, se je rodil kot posestniksin leta 1871. Kot 25letnik se je udeležil vojnega pohoda v Eritreji, pozneje pa vojnega pohoda v Tripolisu. V svetovni vojni je bil komandant 27. armijskega korpusa, pozneje pa namestnik šefa generalnega štaba. Badoglio je bil načelnik delegacije, ki je podpisala premirje v Villi Giusti. Leta 1919. je začasno prevzel poveljstvo nad celokupno oboroženo silo Italije. Koncem leta 1919. je postal šef generalnega štaba. Leta 1924. je bil imenovan italijanskim veleposlanikom v Braziliji, poprej pa je bil izredni poslanik v Romuniji in v Zedinjenih državah. Leta 1928. ga je kralj imenoval guvernerjem Libije. To mesto je pozneje odstopil letalskemu maršalu Balbu, nakar je zopet prevzel mesto šefa generalnega štaba leta 1935. je prevzel vodstvo operacij proti Abesiniji. Tako je postal podkralj osvojene Etiopije. Kralj ga je povrh imenoval vojvodom od Addis Abebe. 6. decembra 1940 je podal ostavko na položaj šefa generalnega štaba suhozemne vojske.

Novi zunanji minister Raffaele Quariglia je bil šele februarja t. l. imenovan veleposlanikom Italije v Ankarli. Preje je bil veleposlanik Italije pri Sveti Stoli. Njegov naslednik v Vatikanu je postal grof Ciano. Minister Quariglia je star 54 let. Od leta 1929. je bil generalni ravnatelj oddelkov za Evropo in Levanto v zunanjem ministrstvu. Od leta 1932. do vstopa Italije v vojno je zastopal Quariglia svojo vladu v Madridu, Buenos Airesu in v Parizu.

POZORI Naročniki »Stajerskega Gospodarja«!

Ako naročnik spremeni svoje stanovanje ali svoj naslov, mora to pravočasno javiti svojemu poštnemu uradu, ki mu dostavlja naš list. Poročanja o takih spremembah na našo upravo so brezpredmetna. Kakor poštni uradi sprejemajo naročnike za naš list, tako sprejemajo tudi denar za naročnino. Pisanje na našo upravo po poštne čke ni potrebno.

Evropo so si delili že pred izbruhom vojne

Angleško-ameriška interesna področja v Evropi - Boljševiki hodijo lastna pota

Kakor je izvedel nemški tisk preko Bukarešte, so imeli nasprotniki osi že davno pred izbruhom vojne svoje načrte glede razdelitve Evrope. To je dejstvo, ki ne dopušča nikakega dvoma več. V teku vojne so bili doprinešeni številni dokazi za to trditev. Par let pred izbruhom vojne so prispele preko Sirije angleški državljani v Turčijo, kjer so ustanovili posebne delovne skupine z določenimi nalogami in cilji. Njihova naloga je bila, spoznavanje razvoja notranjega položaja v deželah evropskega jugovzhoda, predvsem v Bolgariji, na Hrvaškem, v Romuniji, Srbiji in na Madžarskem. Ti Angleži so pripadali takozvani British Army Security, ki bi imela »urediti« evropske notranje zadeve »po zasedbi Evrope«. Razvoj dogodkov na eni strani, požrešnost sovjetov in nastop Amerikancev na drugi strani, pa je Angleže nujno prisilil k nekaki prisilni »koordinaciji« vseh treh interesentov na tem področju. Tako je uspelo Angležem in Amerikancem skupno zavarovanje »varnosti« evropskih deželah, ki jih pa — mimogrede povedano — še dolgo ne bodo imeli v svojih rokah. Razdelili so si namreč interesne sfere, dočim so sovjeti odklonili sieherno sodelovanje. Boljševiki so ustanovili slične delovne skupine iz lastnih vrst. Kakor je omenil nekdanji ameriški poslanik v Sofiji, Earle, so zapadne sile »spooblastile« boljševike, naj se »zavzamejo« za področja Poljske, Češkoslovaške, Vzhodne Prusije, Bes-

arabije, Bukovine, Romunije in Madžarske. Sovjeti so to ponudbo odklonili, ker hočejo imeti oblast čez vso Evropo.

British Army Security je uredila doslej že kol za francoščino, nemščino, italijansko, madžarsko, bolgarsko in srbsko. Učitelji so večinoma diplomatje iz teh dežel ali pa židovski emigrantje. Zlasti v nemški, srbski in bolgarski skupini je 75% židov. Imenovali so v preveliki naglici celo že policijske ravnatelje, inspektorje javne varnosti in »maševalce« za področja, ki jih nameravajo zasedeti. Del teh mož je že prispele v Turčijo, drugi del pa se nahaja v Severni Afriki. Skupina za Balkan se nahaja na Bližnjem vzhodu. Sestavljena je večinoma iz emigrantov, ki jim načeluje brigadni general Mavrokordato. Iz Srbije je med njimi neki žid Fischer ter neki Benickheim.

Te dni je imel židovski izvršilni odbor v Tel Avivu pod predsedstvom Haim Weizmana sejo, na kateri so razpravljali o predlogu, po katerem naj bi židje nekoliko omejili svoje zahteve glede Palestine in Južnega Libanona, zato pa bi se veliko število židov, predvsem intelektualcev, vrnilo v Evropo, češ, da je njihova prisotnost radi projektirane pregrupacije in kontrole neobhodno potrebna. Weizman je stavil ta predlog šele potem, ko je imel v žepu svečano Churchillovo in Rooseveltovo zagotovilo.

Der „Balkon von Orel“

Sowjets in den Meterkrieg gezwungen.

(Von Kriegsbericht Cornelius Pfeiffer.)

Unter allen Kampfschnitten der langen Ostfront toben die schwersten Kämpfe im Raum von Orel. Unser PK-Bericht gibt ein eindrucksvolles Bild dieses Kriegsschauplatzes.

PK. Im Osten, im Juli.

Balkon von Orel nennen wir den Frontvorsprung, der im Augenblick der schweren Kämpfe in der Mitte der Ostfront die Aufmerksamkeit auf sich zieht. Der Raum von Orel ragt wie ein Wellenbrecher in die Flut hinein, die die Sowjets hier entfesselt haben. Er steht wie eine Mole vor der Küste der deutschen Abwehr an der Ostfront. Wie jede Mole hat dieser Balkon von Orel den stärksten Druck auszuhalten.

Die Sowjets haben nicht ohne Grund den Schwerpunkt ihrer Offensive gerade in diesen Raum verlegt. Dank der geographischen Beschaffenheit des Geländes mögen ihre strategischen Pläne viele hoffnungsvolle Aspekte verheißen haben. Wie sieht es hier jetzt eigentlich aus?

Orel ist etwa die Mitte der gesamten deutschen Ostfront. Nördlich dehnen sich die Wälder, die Sümpfe und Moore, südlich die weite Steppe und das offene Gelände. In der Mitte aber prallen diese zwei Gegensätze hart aufeinander. Es überschneiden sich die Wälder des Nordens mit ihrer engen Durchsichtigkeit und ihren Hinterhalten mit der gestaltlosen Weite des Südens. Ausläufer des großrussischen Waldes strecken seine Finger vom Norden bis ins Gebiet von Orel, der Süden schert kahle Flächen nach ostwärts hinein. In planlosem Wurf überziehen die Buschgruppen, Moore und kleinen Wälder das Gelände. Ihnen eng zur Seite dehnen sich weite Flächen, deren einzige Unterbrechung die flachen Täler sind, in die die breiten Hügel ausschwingen. Dazwischen eine Unzahl von Bächen und Rinnalen, die sich in wirren Windungen durch das Land schlängeln. Ihre Ufer sind trügerisch und verhoert, und dicht neben ihnen greifen wildgezackte steilwandige Schluchten tief in das lockere Erdreich, ausgebrochen und gewaschen von hemmungslosem Regen und dem Wüten der alljährlichen Schneeschmelze. Es fehlen diesem Land der Ausgleich und die Grenze. Leidenschaft und Apathie, Enge und Übermaß stehen sich unmittelbar im Raum gegenüber. Es fehlt hier jedes Gefälle. Während bei uns Bäche, Flüsse und Ströme von geraden klaren Ufern begrenzt ihren sicheren Weg zum Meere finden, verläuft hier alles in die Breite, verliert sich im Moor und versickert irgendwo in den Wäldern. Eine Unzahl von Brücken und Übergängen ist darum ein Charakteristikum des Geländes. Rechts

und links der Wege, die sich besonders im Süden durch den Boden der Schwarzerde ziehen, finden wir bereits vereinzelt Gärten und Plantagen.

Diese Plantagen und Gärten, diese zerfallenen Dörfer, Buschstücke und Kastenwälder — sie sind alle wie geschaffen für Widerstandsnester. Gibt es ein schöneres Ziel für Sturzkampfflugzeuge oder für die Artillerie als Flußübergänge und Brücken? Die Grenadiere sehnen sich nach der nächsten Mulde, die sie vor der Feindsicht deckt, und sie verfluchen die übernächste, wenn ihre Fahrzeuge im Schlamm und Morast der uferlosen Rinnale steckenbleiben. Wie ein gigantisch gefrorenes Meer bieten sich die offenen Ebenen den Panzern dar. Hier fahren sie weit in Fächern auf zum Kampf von Stahl gegen Stahl. Westlich Orel, wo der Wald und das Moor im tiefsten hineinreichen, da können die Bolschewisten die Taktik anwenden, die ihrer Natur am nächsten liegt, das Durchsickern.

Wir Deutsche sind wie unser Land, wie unsere großen Ströme. Wir kennen unseren Weg und unsere Grenze, und wie diese Ströme auf ihrem Rücken die schweren Züge der Lasten tragen, so schätzt die deutsche Kampfführung den Vorstoß der geballten Kraft auf ein Ziel. Die bolschewistische Kampfführung ist anders. Wie ihre Bäche sich in Tümpeln verlieren und ihre Flüsse in Mooren ohne Grenze und Halt, wie sie versickern im Boden, so versickern die bolschewistischen Truppen in der Wegelosigkeit der Landschaft, um hier und dort wieder aufzutauchen in plötzlichen kleinen Gruppen bis sie ihr Schicksal ereilt.

Der Kampf, der hier geführt wird, ist unvorstellbar hart, denn es ist der Kampf um den Wellenbrecher der Ostfront gegen die bolschewistische Flut. Es geht nicht um weiträumigen Geländegewinn. Wichtig sind ausschließlich die strategischen Punkte, eine Höhe oder eine Senke, eine Mulde oder ein Dorf. Derjenige gewinnt, dessen Artilleriebeobachtung am weitesten ins Feindesland hineinsieht. Und darum wird um jeden Meter Boden so erbittert gekämpft.

Es ist gar kein Zweifel, daß die Sowjets gehofft hatten, mit ihrer zahlenmäßigen Überlegenheit, ihrem Rieseneinsatz an Artillerie und Panzern diesen Brennpunkt der Front überfluten zu können. Sie sind nicht nur gestoppt, sondern in einen Meterkrieg verwickelt worden. Für wenige Handbreite Boden zahlen sie Ströme von Blut und Massen von Material. Aber in seiner ganzen Größe erweist sich hier das Heldentum des deutschen Frontkämpfers. Er ist auch im Meterkrieg der Überlegene.

Letalska samozaščita na Spodnjem Stajerskem

Organizacija letalske zaštite s pritegnitvijo celokupnega prebivalstva

Letalska zaščita je danes ena največjih nalog Reich-a. Razvoj modernega napadalnega orožja v vojni je dokazal, da je vojaška obramba sovražnih letalskih napadov nezadostna zaščita za življenja in premoženja prebivalcev, če jo v zaledju ne podpirajo dodatni ukrepi. Če bi postavili še toliko topov in strojnih pušk ter ojačili letalstvo, bi kljub temu, posebno pa ponoči in v meglenih dneh uslo sovražnim letalcem prileteti v Reich ter nam povzročati škodo. Zračni prostor se pač ne more zapreti. Ker pa nevojaške formacije v domovini, ki so postavljene za pobijanje letalske škode, kakor gasilci, Technische Nothilfe itd. po številu ne morejo biti tako močne, da bi hkrati na več mestih nastopale, se je moralo ustvariti organizacijo, ki more bliskovito ob enem in istem času nastopiti povsod, kjer je treba preprečevati ali manjšati škodo. Taka organizacija je pa lahko edino celotno prebivalstvo. Prebivalstvo je v prvi vrsti poklicano, da pobija škodo v svojih stanovanjih in preprečuje razširjenje iste, kratko da štiti samega sebe. Iz tega razloga je ta letalsko zaščitna organizacija dobila naziv »Samozaščita« ali »Selbstschutz«.

Tudi na Spodnjem Stajerskem se organizira samozaščita, v kateri bo sodelovalo vse prebivalstvo. Zakonsko podlaga tvori za to zakon o letalski zaščiti, ki govori, da se obvezno lahko pritegne vse v Nemčiji živeče osebe v službovanje, stvarno dajanje, v dejanja, dopuščanja in opuščanja, ki so za izvedbo letalske zaštite potrebna. O službovanju v letalski zaščiti je izdala vlada dne 15. marca 1943 »Osmo spreminjavalno odredbo k letalsko zaščitnemu zakonu«, ki se glasi:

»K letalsko zaščitni obvezi v samozaščiti se po zakonu lahko pritegne vse osebe, v kolikor ni za to po § 3 zakona o letalski zaščiti telesnih ovir ali poklicnih zadržkov. Dodeljevanje ljudi v samozaščito določajo po krajevnih Luftschutzleitern določeni Luftschutzwarti po navodilih, ki jih dobijo od prvih. Pri nevarnosti lahko razen policijskih uradnikov vsi voditelji samozaščite (Luftschutzwart, Selbstschutztruppführer, Führer der Luftschutz- und Landluftschutzgemeinschaften) in njihovi namestniki, kakor tudi s policijskim izkazom opremljeni funkcionarji Reichsluftschutzbund-a vpostavijo tudi izven njihovega pristojnega področja vse v bližini sile in nevarnosti se nahajajoče in na kakem drugem mestu nevpotstavljene osebe v letalsko zaščitno službo.«

»Vpostava obvezuje za vestno izpolnjevanje vseh dolžnosti.«

V pojasnilo sledi sledeče: Po tej odredbi so pritegnjene vse osebe v službo letalske zaštite v samozaščiti. Njihova dolžnost je, to službo tudi vestno izvrševati. Izvzeta so samo osebe radi starosti ter telesno ali poklicno preprečene in sicer:

1. Izpod 14 let in nad 70 let. 2. Bolniki, ljudje nežnega zdravja in noseče žene.

Kot telesno oviro se smatra samo hiba ali bolezen, ki ne dopušča niti najlažjega dela v letalski zaščiti. V dvomljivih primerih odloča zdravnik letalske zaštite. 3. Osebe, ki so poklicno zadržane.

Poklicna ovira velja samo za osebe, ki so dolžne pri letalskem alarmu zapustiti stanovanja, da bi na drugem kraju izvrševale poklicno ali pa letalsko zaščitno službo in sicer člani oborožene sile, ki so radi razmerja z oboroženo silo v izvrševanju samozaščite v posameznosti stvarno preprečeni, javni uslužbenci, v kolikor so v posameznem z izvrševanjem svojih poklicnih dolžnosti preprečeni izvrševati samozaščitno službo, pripadniki organizacije Steirischer Heimatbund-a in njegovih odredov, v kolikor so v sporazumu z nosilci najvišjega dostojanstva že bili v letalsko zaščitni službi, pripadniki v letalski zaščiti stoječih formacij, kakor gasilstva, Technische Nothilfe, Instandsetzungsdienst, Nemški Rdeči Križ itd. Te osebe morajo svoje obveze izkazati. Take izkaze jim izda službeno mesto ali obrat, mora jih pa policijski revir žigosati, ako niso te osebe hkrati v posesti policijskih izkazov, ki jim dovoljujejo gibanje po ulicah in cestah med letalskim alarmom. Poklicno preprečeni so tudi negovalci in negovalke pri pomoči potrebnih oseb, nadalje matere malih otrok, v kolikor jih to ovira izvrševati službo v samozaščiti. Kljub temu pa bodo tudi te osebe v letalski zaščiti izsolane, kar jim bo koristilo.

Veliko je določilo, ki opravičuje razen policijskih uradnikov, vse Werkschutzluftleiter-je, Betriebsluftschutzleiter-je, Luftschutzwart-je, Selbstschutz-Truppführer-je, Landluftschutzleiter-je in njihove namestnike ter s policijskim izkazom opremljene funkcionarje Reichsluftschutzbund-a (na Spodnjem Stajerskem organizacije Steirischer Heimatbund-a), da v službi nevarnosti in potrebe vpostavijo vse tam navzoče, na drugem mestu nevpotstavljene osebe za pomoč v letalsko zaščitno službo. Tudi v tem primeru je obvezno, da se dodeljene naloge točno in vestno izvršujejo.

Svarilo pred baloni

Sovražnik spušča v zadnjem času gumijaste balone v zrak, da priletijo na področje Reich-a. Na teh balonih visijo v nekaterih slučajih žice, ki poškodujejo naše vode visoke napetosti ter včasih na takih napeljavah tudi obvesijo. V takih slučajih se je že večkrat pripetilo, da je civilno prebivalstvo poskušalo take balone osvoboditi. V nekaterih primerih je to res tudi uspelo, kar je smatrati za srečo, ker niso prišli v stik z električnim tokom, ki bi jih bil sicer takoj usmrtil.

Prebivalstvo se svari pred dotikanjem takih žic. Balone, ki bi se morebiti zapletli v žice visoke napetosti, smejo odstranjevati samo elektrotehniški strokovnjaki elektrarn. Civilno prebivalstvo naj v to sodeluje samo v toliko, da o najbližji obvešča elektrarne, orožniške in policijske postaje ter funkcionarje letalske zaštite organizacije Steirischer Heimatbund.

Nekateri sovražni so opremljeni s steklenicami, v katerih je gorilna tekočina. Te steklenice padejo avtomatično iz balona ter povzročijo na zemlji žitne, gozdne, travniške in druge požare. V najnovejšem času visijo na balonih tudi vreče z lesno volno, ki jo zažiga električna naprava, čim se dotakne zemlje, drevesa ali strehe hiš. Balon sam zgori pri tem z veliko eksplozivno silo. Prebivalstvo se svari pred dotikanjem takih balonov. Dolžnost vsakega pa je, da takoj, ko razi v zraku ali kjerkoli na zemlji takšen balon, javi najbližji policijski ali orožniški postaji ter funkcionarju za letalsko zaščito pri organizaciji Steirischer Heimatbund, da strokovnjaki balon uničijo. Balon, ki leži na zemlji, je do dohoda pristojnih organov čuvati in stražiti ter je vsakomur, zlasti otrokom, zabraniti dostop.

Žena in uživanje tobaka

Na povabilo instituta za pobijanje nevarnosti, ki jih povzroča uživanje tobaka, je v avli Friedrich-Schiller-jeve univerze v Jeni govoril Oberfeldarzt dr. med. habil. Paul Bernhard o temi »Vpliv kajenja cigaret na rodovitnost žene«. Svoja izvajanja je opiral na opazovanja, ki so jih zbrali od 345 kadilk in 5000 nekadilk.

Žena, tako je dejal dr. Bernhard, je s kajenjem bolj ogrožena kakor mož, ker so celice njenega telesa, njen živčni sistem, njene hormonske žleze in mineralije podvržene lahkim spremembam. Tobakni strup načne telesa zahrbtno in dobro prikrito. Prvotno se pojavi komaj opazljiva škoda. Ker pa človeško telo ko se na ta strup navadi, istega vedno bolj in več želi, se sčasoma razširijo bolezni, ki se jim v največjih primerih ne da ugotoviti, da imajo svoj izvor v uživanju tobaka.

Posebno škodljiv je vpliv tobaka na sistem hormonskih žlez. S kajenjem se predvsem moti funkcija zaščitne žleze, pospešuje njeno izločanje ter povzroča zgodnejši nastop mene. Motnje žlez so pri kadilkah sedemkrat tako velike kakor pri nekadilkah. Iste motnje povzročajo tudi ohladišev ženskih občutkov. Med kadilkami se je ugotovilo več kot petino, med nekadilkami pa samo petdesetino hladno čutečih žensk. Spolna hladnost pa hkrati znižuje spočetje žene. Nekadilke imajo desetkrat več otrok kakor kadilke. Tobak učinkuje razen tega tudi na živčni sistem žene. Nervezne razdražljivosti notranjih organov, celo krč v spodnjem delu telesa, so vzroki kajenja. Zvišana razdražljivost lahko povzroči splave, medtem ko pozneje radi počasnejšega delovanja maternice lahko pride do prezgodnjih porodov.

Kadilke imajo več kakor dvakrat toliko splavov in več kakor sedemkrat toliko prezgodnjih porodov kakor nekadilke.

Govornik je zaključil z ugotovitvijo, da je tobak strup, ki našemu ljudstvu škoduje. Vsak otrok je za naš narod važen. Usodne bitke naroda se končno ne odločajo na frontah, temveč naše matere jih morajo dobojevati. Zato pa naj žene raje opustijo uživanje tobaka.

GOSPODARSKI DROBIZ

× Trstika nadomestuje celulozo. Rumunski gospodarski list »Argus« razpravlja o uporabi trstike na ustju reke Donau. V času, ko je povsod pomanjkanje lesa, se trstika lahko uporablja na mestu lesa, ki ga predelajo tovarne papirja. Ogromne količine trstike ob ustju Donave do danes še dolgo niso racionalno izrabljene. I ha trstike da 5 do 6 tisoč kilogramov tekstilnega prediva, medtem ko da 1 ha bombaža 200 kg, 1 ha konoplje 700 do 1200 kg. V ustju Donave se nahaja trstika na 30 tisoč hektarjih. To da lahke letno tri milijarde kg suhe trstike, iz katere se izdela 1300 kg celuloze. Uporaba te surove, za fabrikacijo papirne celuloze, umetne svile itd., bi privedla velike količine lesa.

× Angleška uporaba električnega toka. V Angliji se krči uporaba premoga, ker primanjkuje delovnih sil in radi tega tudi premoga. Domaćinstva so segla po elektriki, katere potrošnja je narasla za 47 odst. napram predvojnemu stanju. Ker industrija potrebuje tudi več toka, so sedaj oblasti skrbile potrošnjo energije po domaćinstvih na 31 odst. napram stanju pred sedanjo vojno.

× Zemeljski plin kot energija. V evropskem gospodarstvu z energijo je pridobil zemeljski plin vedno večjo važnost. Temu plinu pravijo tudi metan. Nahaja se v zemlji navadno v zvezi z nahajališči petroleja in je ogljikov vodik z veliko gorilno vrednostjo. Ker je ta plin tam, kjer se nahaja, takoj uporabljen, so v takih krajih ustanovili v zadnjih letih že več industrij. Metan se nahaja na jugovzhodu Evrope in v Italiji. Do sedaj odkrita nahajališča na jugovzhodu Evrope se razdeljena na 40 polj ter računajo, da je v nahajališčih 600 milijard kubnih metrov zaloga. Tudi Italija ima bogastvo v svojih nahajališčih metana, ki ga polni v steklenice. Od nahajališč v pokrajini Piacenza ima vod do Milana. Na jugovzhodu Evrope je največje nahajališče v nekdanji Sedmograški. Tamkajšnja nahajališča se znana že nad 300 let. Romunija je največji producent metana, naprave za dvig produkcije se pa stalno izpopolnjujejo.

× O železu. Višina izdelovanja železa je odvisna od višine pripravljenega kuriva. Najbolj potrebno kurivo za kurjavo visokih peči, v katerih se izdeluje železo, je koks. Za storitvene zmožnosti železarn je torej merodajno stanje premogovnikov. Nemčija ima železarne v Reich-u, v protektoratu, v Belgiji in na Poljskem ter se lahko reče, da so vse te naprave obsežne. V vojni in za vojne potrebe je izdelovanje železa, ki tvori podlago za oboroževalno industrijo, največje važnosti.

× Ameriška potrošnja srebra se je podvojila. V Ameriki je industrijska potrošnja srebra v zadnjem letu porasla od 121 na 210 milijonov unc. Sedaj bi vojnoproductijski urad rad dobil srebra, ki je na razpolago v kovancih.

× Švedska gradi trgoveške ladje. V prvih šestih mesecih tekočega leta so v švedskih ladjedelnicah začeli graditi 26 ladij. Medtem so jih že 13 dogradili za izpustitev v morje. V skoraj vseh primerih gre za motorne ladje. Le v treh ladjah so postavili parne stroje.

× Slovaška išče rudnine. Na Slovaškem že leta iščejo premog, sol, nafto in železo. Da bi se rudi pridno sledilo, je vlada izdala zakon, ki naj taka dela pospešuje. Leta 1942 so tudi stvarno odkrili nova nahajališča rudnin. V splošnem je seveda opaziti tudi dvig produkcije rudnin, ki jih že pridobivajo.

× Pluta ali probkovina. Marsikdo misli, da je pluta ali probkovina samo za zamaške steklenic. V stvari temu ni tako. Odkar traja vojna, je pluta dobila še večjo važnost kakor jo je imela nekdanj. Danes nadomešča pluta manjkajoče surovine kakor umje, gumo, cement in tekstilije.

× Madžarsko-bolgarska zamenjava blaga. V Sofiji so nedavno sklenili dogovor o zamenjavi blaga. Izvoz in uvoz bo znašal 850 milijonov levov.

Ortsgruppentage organizacije Steirischer Heimatbund

Podelitev zastav in praporjev Ortsgruppam, Wehrmannschaft-i in odredom mladinske organizacije Deutsche Jugend

Spodnjaštajercem so še prireditve takozvanih Kreistagov iz leta 1942 v dobrem spominu. Te prireditve so bile nekakšno delovno poročilo o delu posameznih Kreis-ov, nakar so še danes Spodnjaštajerci lahko ponosni. V množinskih zborovanjih, pohodih, kulturnih prireditvah in razstavah se je obiskovalcem pokazal Kreis. Mnogoštevilni so tisti, ki so svoj prosti čas uporabili za izoblikovanje Kreistag-ov, ki so razen slike o svojem delovanju predstavljali hkrati jasno in razločno podobo spodnjaštajerskih ljudi, kako dejansko podpirajo obnovitveno delo organizacije Steirischer Heimatbund, da bi Spodnja Štajerska zopet postala, kar je bila že pred 23 leti, nemška in nemško govoreča.

Letos pa ne bo ves Kreis prišel do veljave, temveč le Ortsgrupp. Bundesführer je v to svrhu odredil prireditve dnevov Ortsgrupp (Ortsgruppentage). Take prireditve bodo lahko imele Ortsgrupe, ki jim je Bundesführer podelil »Ortsgruppenabzeichen« (zastave) in ki izpolnjujejo za to zahtevane predpogoje. V mejah dnevov Ortsgrupe bodo poedine Ortsgrupe imele priložnost, s prireditvami, zborovanji in razstavami pokazati dosedaj storjeno delo ter zbirati vzpodbude za novo delovanje. Kakor pri Kreistag-ih, tako bodo tudi Ortsgrupe ogledalo prebivalstva in dokaz, da tudi v najmanjši Ortsgruppi vse sodeluje in se trudi izvrševati stavižene naloge. Podelitev zastav Ortsgruppam bo priznanje za storitve in simbol za izvrševanje dolžnosti. Odlikovane Ortsgrupe bodo s ponosom gledale na svoje zastave ter jih v časti nosile.

Podelitev zastav, oziroma praporjev odlikovanim enotam Wehrmannschaft-a in odredom mladinske organizacije Deutsche Jugend sledi dne 9. in 10. oktobra 1943 v Cilli-ju in ob dnevu Wehrmannschaft-a dne 16. in 17. oktobra 1943 v Trifail-u.

Bundesführer je podelil zastave na podlagi staviženih mu predlogov sledečim Ortsgruppam:

Kreis Cilli: Anderburg, Arndorf, Cilli-Forstwald, Cilli-Kötting, Cilli-Laisberg, Cilli-Schloßberg, Franz, Heilenstein, Rohitsch-Sauerbrunn, Sachsenfeld, Schönstein, Tüchern in Tüffer.

Kreis Luttenberg: Abstal, Oberradkersburg, Roßhof.

Kreis Marburg-Land: Egidi i. d. B., Gonobitz, Hohlenstein, Lorenzen a. B., Mahrenberg, Pulsgau, Rast, Schober, Windischfeistritz, Windischgratz.

Marburg-Stadt: Brunnndorf, Gams, Leitersberg, Marburg II, Marburg III, Marburg IV, Marburg VI.

Kreis Pettau: Ankenstein, Friedau, Jörgendorf, Leonhard i. d. B., Pettau i. D. U., Pettau r. D. U., Polstrau, Thomasberg.

Kreis Rann: Lichtenwald.

Kreis Trifail: Trifail-Süd

Od 37 Ortsgrupp Kreis-a Cilli so Ortsgruppe Forstwald, Kötting, Laisberg in Schloßberg pogoje popolnoma izpolnile, tako, da se jih odlikuje s zastavami. Tako otvori Kreis Cilli prireditve Ortsgruppentage v soboto, dne 31. julija in v nedeljo, dne 1. avgusta. Ostale Ortsgrupe sledijo v nižje naštetem redu po Kreis-ih:

Kreis Cilli: 31. julija do 1. avgusta Ortsgruppe: Cilli-Forstwald, Cilli-Kötting, Cilli-Laisberg, Cilli-Schloßberg; 7. do 8. avgusta: Schönstein; 16. do 21. avgusta: Franz; 21. do 22. avgusta: Heilenstein; 28. do 29. avgusta: Sachsenfeld; 4. do 5. septembra: Arndorf; 11. do 12. septembra: Anderburg; 18. do 19. septembra: Tüchern; 2. do 3. oktobra: Rohitsch-Sauerbrunn; 14. do 15. avgusta: Tüffer.

Kreis Luttenberg: 11. do 12. septembra: Abstal in Roßhof; 18. do 19. septembra: Oberradkersburg.

Kreis Marburg-Land: 7. do 8. avgusta: Rast in Schober; 14. do 15. avgusta: Mahrenberg; 21. do 22. avgusta: Gonobitz in Hohlenstein; 25. do 26. septembra: Windischgratz; 4. do 5. septembra: Pulsgau in Windischfeistritz; 11. do 12. septembra: Lorenzen a. B.; 18. do 19. septembra: Egidi i. d. B.

Kreis Marburg-Stadt: 14. do 15. avgusta: Marburg II, Marburg III, Marburg IV in Leitersberg; 21. do 22. avgusta: Marburg VI; 28. do 29. avgusta: Gams; 4. do 5. septembra: Brunnndorf.

Kreis Pettau: 14. do 15. avgusta: Pettau i. D. U. in Pettau r. D. U.; 21. do 22. avgusta: Thomasberg; 28. do 29. avgusta: Ankenstein; 4. do 5. septembra: Friedau; 11. do 12. septembra: Polstrau; 18. do 19. septembra: Jörgendorf in Leonhard i. d. B.

Kreis Rann: 18. do 19. septembra: Lichtenwald.

Kreis Trifail: 14. in 15. avgusta: Trifail-Süd.

Podroben spored Ortsgrupe sledi.

Tako bo Spodnja Štajerska tudi v tem letu do

Zborovanje delovne mladine

Iz govora Reichsleiter-ja dr. Ley-a.

V vseh nemških podjetjih je v ponedeljek zjutraj nastopila delovna mladina ter je drugič v tem letu sprejela smernice in navodila za enotno izravnavo. Medtem, ko je začetkom maja govoril fantom in dekletom Reichsjugendführer, je tokrat Reichsleiter dr. Ley pred nekim podjetjem v Dresden-u izdal smernice za nadaljnje delo. Dr. Ley je med drugim izvajal:

Preživljamo največjo, najbolj ponosno in najbolj trdo dobo, ki jo je Nemčija kedarkoli doživela. Židovstvo nam je vsililo svetovno vojno edinstvenega obsega in doslej še neznatnih trdot. Tudi če smo storili vse, da bi to vojno preprečili, stojimo danes v tej vojni, ki naj osigura svobodo in bodočnost Nemčije. Priznavamo, da te vojne ne bo prej konec, dokler židovstvo ne bo uničeno ter svoboda Nemčije končno veljavno dobojevana.

Tudi mladina občuti trdote teh obračunavanj, toda ona preživlja hkrati dobo, za katero jo bodo poznejše generacije zavidale. Vi ste mlada Führer-jeva nosada. Vi poznate nemške junake sedanjosti, o katerih bodo govorila bodoča stoletja. Vi doživljate čas skupnosti, storitev in hrabrosti. Vi ste se v tem času uveljavili. V letasko ogroženih pokrajinah se je mladina v urah terorističnih napadov junaško postavila. Fantje in dekleta so tam pokazala bleščeče vzore junaštva in požrtvovalnosti. Povsod, kjerkoli se vas postavi, pa naj si bo po tovarnah, kmetijah, delavnicah in vseh ostalih pomožnih službah mladine, povsod pomagajte po vaših močeh. Vse, kar se danes dela, delamo za vas. Mladina, ki dela, pokazuje lastnosti, ki bodo uplivala na vse vaše življenje. Bodite zvesti vsem, vaši zastavi, vaši ideji, bodite fanatiki vere, bodite zvesti Führer-in, katerega ime nosite! Pozivam vas: Izpolnjujte svoje dolžnosti! Bodite pridni in vestni pri delu! Izobrazite se še nadalje! Učite se, izkoriščajte čas! Najboljši delavec je vedno najboljši vojak! Bodite pokorni vašim staršem, predvsem materam, ki so danes morda same domal Materam na ljubo lahko vse storile! Bodite hrabri in žilavi, trdi kakor jeklo, kakor to Führer od vas zahteval. Jeklenite vaša telesa in urite vaš duhl!

PK-Kriegsbericht Klipper (Sch.)

An zerschossenen Panzern vorbei.

Panzergranadiere nahmen eine wichtige Ortschaft in der Donezniederung und setzen nun ihren Vormarsch an den völlig zerschossenen Häusern vorbei, fort.

vsake najmanjše Ortsgruppe lahko podala svoje delovno poročilo ter pokazala, kaj se je v teh dveh in pol letih storilo. Vsak mož, vsaka žena, vsak fant in vsako dekle Spodnje Štajerske ve, za kaj danes gre in gotovo nobenemu ne bo manjkalo vere in volje, da se bo vedno in povsod vse stavižene naloge brezpogojno in v redu izvršilo.

Mi dobimo to vojno, ker smo mladi. Sovražni svet bo pa padel, ker je star in poapnen. Čas dela za vas, imamo vse šanse. Smo složen narod. Pod eno zastavo in v eni veri korakamo mož in žena, mlado in staro, delavec, kmet in vojak.

Neomajiva vera v zmago!

**Bundesführer Steindl je govoril
funkcionarjem organizacije
Steir. Heimatbund**

V nedeljo, dne 25. julija 1943, so v Marburgu v dvorani Heimatbund-a imeli veliko zborovanje. Govoril je Bundesführer Steindl vsem Ortsgruppenführer-jem, Kreisleiter-jem, Kreisamtsleiter-jem ter voditeljem uradov zveznega vodstva organizacije Steirischer Heimatbund.

Bundesführer se je v svojem velikem govoru, za katerega je bil deležen burnega odobravanja, dotaknil vseh aktualnih problemov ter jih jasno obdelal. Po splošnem pregledu vojaškega in političnega položaja z ozirom na velike vojne dogodke sedanosti, je prešel na politični položaj Spodnje Štajerske. Poznavanje položaja in temeljnih ciljev organizacije Steirischer Heimatbund, poudarja jasne parole za bodočo politično delovanje. Te parole določa naša neomajljiva vera v zmago in naša neuklonljiva volja v končno zmago, za katero imamo vse predpogoje v rokah in za katere hočemo tudi odslej storiti vse, kar je v naših močeh. Ničesar in nikakšen dogodek nas od tega ne more odvrniti.

Soglasna odločnost je pokazala, da so funkcionarji organizacije Steirischer Heimatbund to, kar Bundesführer od njih vedno zahteva: »nosilci plemenitve vere, ki stojijo v nesremenljivi zvestobi za Führer-jem«.

Končno se je Bundesführer spomnil še nacional-socialističnega pokreta Ostmarke, ki se je 25. julija 1943 poskušil s silo polastiti nemškega prebivalstva imenovane pokrajine, da bi ga osvobodil okovov. Poskus se je izjalovil. Ampak iz tega, ki so bile z istim povezane, se je pozneje marca 1938 razvila zmaga.

Apel je zaključil trikratni Sieg-Heil Führer-ja.

Nachschub mit Kettenfahrzeugen.

In der kalksteinsandigen Donezniederung sind die Straßen oft so schwer befahrbar, daß sie nur mit Kettenfahrzeugen bezwungen werden können.

Die in hohen Norden wachen

Der Nordwall trotzt jedem Feind. — Bei unseren Soldaten in Norwegen.

Von Kriegsberichterstatter Dietrich Studier.

(PK.) Die einen sind Inselmenschen geworden, die anderen Waldmenschen, und jeder hat sich gewöhnen müssen, die einen an Abgeschlossenheit, Enge und Kargheit der Insel, die anderen an den Wald und die Weltferne. Heimat wird das ihnen hier nie sein können, die Insel und die Küste nicht, die Wälder und die Berge nicht. Und die kleine Stadt dort drüben auf dem Festland und der Kutter, der geschäftig blubbernd über dem Fjord daherkommt, sie sind wie ein ferner Traum, aus dem man sich schon längst gelöst hat.

Demgegenüber aber gibt es eine nüchterne und sehr klare Wirklichkeit: die Polarbaracke, der Dienstplan, die Geschütze, die Bunker, die Drahtverhänge, die Höckerhinderisse und Minenfelder.

Deutsche Soldaten stehen auf Wacht im Norden. Tag und Nacht, an den einsamen Fjorden, auf den unzähligen kleinen und großen Inseln. Da ist ein Tag wie der andere: Wachen, immer wieder Wachen, ständiges Bereitsein. Seit drei Jahren immer dasselbe!

Nur das Meer verwandelt sich. Mal ist ein Spiegel, blank und glatt, durchleuchtet von der Sonne, — uferlose Weite, verhalten atmende Ruhe. Dann ist es plötzlich Brandung, Sturm, weiße Gischt, brüllendes Toben.

Und die Männer schauen aufs Meer hinaus, oft, sehr oft, ja, sie sehen es immer vor sich. Denn, das Meer trägt alle ihre Erwartungen, aber nicht ihre Sehnsucht. Denn, diese geht landwärts, auf Schienenwegen in den Süden, tausende von Kilometer lang.

Nein, das Herz haben sie nicht dem Meere ausgeliefert, das sich ihnen oft entgegenwirft, verführerisch und lockend. Das tat den anderen, die vor ihnen hier schon waren und hätten wachsen sein sollen. Keiner interessierte sich so wenig für die Sicherheit der norwegischen Küste wie der Norweger selbst, gestand uns einmal nur zu Recht ein Nordmann.

Hier also, wo schon der Friede lange vor der Besetzung dem Kriege preisgegeben war, hält der deutsche Soldat die Wacht. Das Land, in dem er steht, ist nicht das Land, in dem er geboren ist, und doch ist er mit ihm verwachsen. Die meisten Soldaten sprechen nicht die Sprache dieses Landes, und doch versteht sie jeder. So gehört er diesem Land und ist ihm doch nicht verfallen. Das Meer, der Himmel mit dem Nordlicht oder der Mitternachtssonne, die immer rufen, überdönen, ablenken wollen, — sie können ihn nicht gewinnen. Das Meer, es ist ihm nur Warnung. Von dort droht der Überfall! Es ist stete Mahnung, sich bereit zu halten.

Nur einem hat er sich ganz hingeben, und an das hat er sein Herz gehängt: an seine Waffen.

So bleibt er, dessen Blick aufs Meer hinausgeht, fest auf dem Lande. Hier ist das Wasser tief hereingedrungen. Gletscher haben einst sich hier herabgewälzt und die Küste noch zerrissener gestaltet. Tausende von Einfahrten sind geschaffen. Und jedes Tor braucht heute seinen Riegel, damit es nicht auch dem ungewünschten Fremden offensteht. Solche Riegel sind heute überall angebracht, es sind die deutschen Geschütze.

Eine phantasievolle Natur steht dem zur Seite, der den Willen hat, Norwegen zu verteidigen. Ihr hat der deutsche Soldat nachgespürt, und er entdeckte so auf seine Art das Land. Da fand er die Erde, in der er sich eingrub, den Felsen, den er nur aufzusprengen oder auszuhöhlen brauchte, die Höhe, von der aus er den Fjord und weit hinaus das Meer beherrscht. Er ging in die Felsenbunker und wurde Höhlenbewohner, er fuhr zu den Inseln und lebt nun wie ein Fischer oder Seemann, er zog in die wilden, unberührten Wälder und wurde Waldmensch. — aber immer ist er Soldat geblieben!

So wurde aus der Naturfestung der Nordwall. Und die Küstenbatterien haben dort die Stellen bezogen. Gewiß, es gibt erlebnisreiche Aufgaben für den deutschen Soldaten, als hier die Wacht zu halten. Und er wird nur fertig mit dem Warten und Bereitsein im Bewußtsein der Pflichterfüllung und der Kameradschaft.

Heimat? Nein, das kann ihm dieses eigenartige Land nicht bedeuten, das verführerisch schön und menschenfeindlich zugleich ist. Wohl aber kann ihm gemeinsames Schicksal daran binden. Ja,

wenn er das Meer betrachtet, — führen sie beide nicht den gleichen Kampf, er und das Land?

Was einst durch die Schönheit und den Zauber dieses Landes verfallen war, daß es ungeschützt, vereinsamt, vernachlässigt bleibt, wurde jetzt stark, gewann Macht. Und das durch ihn, den deutschen Soldaten! Auch hier ist Europa, das abwehrbereite, gegen jeden feindlichen Angriff geschützte Europa. Durch ihn, den deutschen Soldaten!

Kmetzka beda in topovi

Znani nacionalsocialistični publicist Ordelt je napisal pod gornjim zaglavjem v »Marburger Zeitung« članek, v katerem opisuje bedo kmetkega delavstva v Sovjetiji. Članek se glasi:

»Boljševiška agitacija še danes oznanja geslo, da bo svetovna revolucija izravnala posest in dohodek, kakor je to že uresničila v Sovjetski Uniji, »očetnjavi vseh delaycev«. Ako je mislila pri tem na milijone mož, žena in otrok, ki so umrli za lakoto, na stotisoče zmrznjenec v prisilnih delavskih taboriščih ob Stalin-ovem Kanalu, v Sibiriji in Urals, na stotisoče usmrtenec, na množinske grobove v Katynu in v Vinici, potem je boljševizem zares ustvaril svojo »izravnavo«.

Med živimi pa izgledata enakost in bratstvo povsem drugače. Medtem ko imajo oblastniki vsega v izobilju, obsodijo neusmiljeno na smrt vsakega kolhoznika, ki bi ukradel hleb kruha ali pa par klasov žita, da bi obvaroval svojo deco lakote. Dočim je preje omogočil veleposestnik svojim kmetom življenje, sedijo sedaj komisariji GPU in diktatorji kolhozov na tilniku kmetijskih mas. Kdor hoče videti te sile pri delu, pač mora spoznati, da nikakor ne gradijo socialistično državo, temveč da je na delu učinek vse razkrajajočega židovskega bilstva. V igri teh sil uničujejo kmeta, delavca in inteligenco.

Kaj naj pričakuje v zemlji zakoreninjeni kmet od židovsko-boljševiškega duha? Kmet pozna žido, ki mu je odvzel živino za sramotno nizko ceno, pozna ga pa tudi kot goljufivega trgovca, ki ga je često pognal iz hiše in zemlje. Uresničenje svetovne revolucije pa potrebuje topove, tanke in letala. Ustvariti so jih zamogli le na račun kmeta. To sta dokazali dve leti vojskovanja z boljševiki. Komunistična stranka že od vsega početka ni imela nikakega protitežja proti ogromni masi ruskega kmeta. Trockij se je slično kot vsi židje ki sovražijo ljubezen do grude, bal teh kmetijskih mas. Kot prvi šef sovjetske vojske, je dobro vedel, da bo oskrba vojske vedno odvisna od kmetov. Lačni vojaki so nezanesljivi, četudi stoji za njihovim hrbtom komisar s strojnico ali pištolo. To je veljalo za vojake v meščanski vojni od leta 1917 do 1922. Trockij je vedel, da bo to še v veliko večji meri veljalo za vojsko svetovne revolucije. Ruski kmet je torej moral postati sredstvo, ki naj oživetvori diktaturo delavskega razreda in omogoči vzpon svetovne revolucije. Pot k svetovni revoluciji pa je bila priprava za veliko vojno. To vojno pa je moral omogočiti zasluženo kmetijstvo. Kmetom je bilo geslo o svetovni vojni tuje. Stalin in Trockij sta vedela to iz izkušni meščanske vojne. S tem

spoznanjem pa je obenem odbila smrtna ura ruskega kmeta.

Iz tega spoznanja se je rodila zahteva po prisilni kolektivizaciji kmetijstva. S tem naj bi se dosegla boljševizacija kmetijskih mas. V prejšnjih dneh krogih stranke so se še nekako upirali uničenju kmetijskega staleža. Načrti glede ustanovitve težke industrije pa so jih prisilili, da so uporabili dayčne prihode iz velike in srednje kmetke posesti. Tako je prišla beda in brezpravnost kmetijskih mas v sovjetskih republikah. Nastal je sklop, uničiti kmetijstvo. Posledica je bila totalna razlastitev in zaslužnje v okviru kolektivov. Z enim samim udarcem so odstranili velikega in srednjega kmeta. Poslednice so proglasili »kulakom« ter jih pognali v prisilna delavska taborišča na visokem severu in daljnem vzhodu.

Kako pa sodijo boljševiki o kmetu? Neki visoki sovjetski funkcionar je izjavil: »Kmetje so najbolj nevarni nasprotniki razredne družbe, zato ni škoda, ako se jih iztrebi par desetini milijonov. Predno nas potreba kmet kot naš nashajati sovražnik, ga moramo za vedno prikleniti z verigami. Kolektivizacija je naše sredstvo, s katerim vzrime kmeta na tla. Ne bomo mirovali vse dotlej, dokler ne bomo imeli poslednjega kmeta v našem kolektivu ali pa ga bomo uničili.«

Te besede, ki jih je izgovoril Stalin-ov najožji sotrudnik Ordžonikidze, osvetljujejo tudi delovna metoda povzročiteljev nemira na Spodnjem Stajerskem. Kaj brigado to razkoreninjeno svojad stiske in skrbi pridnega kmetovalca? Mar jim je za stoterno bol, ki jo povzroča rodbinam teh ljudi. Kmeta žrtvujejo svojemu živinskemu nagonu za uničenjem, izsiljujejo mas živila, ki jih potrebujejo za nadaljevanje svojega tolovalstva.

Jezik jim ne pomeni nikake razlike, pa bodi volilni duh v Moskvi Stalin, govoreč v ruskem jeziku, bodisi da je Eisner v München-u govoril nemški, Bela Kun pa izdajal svoja morilna povelja v Budapešti v madžarski ali pa, ako da je svoja navodila »junak svobode« Tito, srbski, hrvatski ali slovenski. Vodi jih vsevpriek židovsko-boljševiški duh. Oni so strokovnjaki smrti ki umajo le uničevati: ljudi prav tako kakor vse kulturne vrednote, vero in gospodarstvo. S tem so smrtni sovražniki z zemlje povezanega kmetijstva na vsem svetu. Boljševiki sovražijo pridnega delavca prav tako kakor vsakega človeka, ki ljubi svojo očetnjavo. Boljševiki ne poznajo Boga, ne očetnjave, ne rodbine. Boljševiki ne spoštujejo kmetске pridonosti, pa tudi ne ustvarjanje inteligence. Najprej so se pripravljali. Od l. 1941 pa velja njih delo novi ogromni svetovni vojni, s katero bi hoteli strahovlade, ki so jo doslej imeli v sovjetskem področju, razširiti po vsem svetu. Proti temu namenu se je dvignila Evropa. Proti temu namenu dela danes 200 milijonov kmetov in delavcev, od Norveške do južne obale Italije, in od francoske atlantske obale, Belgije in Holandije ter Danske do Finske, Ukrajine, Besarabije, Rumunije, Bolgarije, Srbije, Hrvatske in naše ožje domovine.

Stojimo pred zadnjo in največje odločitvijo. Kdor še v tem trenutku noče stopiti z napačne poti, se je zavestno postavil izven evropske skupnosti. Njegova usoda je zapečatena.

Madžarska pred novo ureditvijo industrijskih cen. Razen urejevanja cen in plač bodo na Madžarskem uređili cene industrijskim produktom. Industrijska podjetja so dobila uresne pozive, da nemudoma predložijo kalkulacijske smernice za določitev cen, ki morajo biti v skladu z delavskimi in nameščenskim plačami ter hkrati jamčijo za obstoj in razvoj industrije.

Stotisoč RM za glavo pobeglega voditelja bosanskih tolpa

Nemške vojaške oblasti na Hrvatskem so razpisale 100.000 RM za glavo voditelja komunističnih tolpa v Bosni, znanega vod imenom Tito, s pravim imenom Josip Broz. Nagrado dobi tisti, ki ga napravi neškodljivega, pa naj si bo živega ali mrtvega. Medtem ko so se njegove tolpe razpršene in uničene razletele na vse strani, se Tito klati nekje v severozahodnem delu Hrvatske, in je računati, da ne bo več dolgo trajalo, ko ne bo več mogel nikomur škodovati.

Tito, ki se piše Josip Broz, je rojen nekje v bližini Zagreba ter je bil leta 1924-28. večkrat kaznovan radi navadnih zločinov. Pozneje je odkril sposobnosti kot komunistični agent ter je bil uslužben v raznih deželah Evrope, v centrali kominterne, predvsem v Parizu in v Pragi in končno tudi v Moskvi. V jeseni leta 1941. se je naen-

krat pojavil na Hrvatskem ter začel organizirati komunistične tolpe, ki so Hrvatom in Hrvatiki veliko škodovali. V zim 1942/43. je uredil svoj glavni stan v Crikacu, od koder je s svojimi tolpami teroriziral bosansko prebivalstvo. Žrtve, ki so jih pomorili ti komunistični zločinci na najbolj grozovit način, so množične.

Ob začetku tega leta se je potem začela velopoterna akcija nemških, italijanskih in hrvatskih čet zoper tolpe, ki se je pred kratkim končala. Tolpe so potiskale iz kraja v kraj ter jih končno na gorovju Durmitor v Črni gori obkolile in uničile. Tito sam je pobežal s nekaterimi tolpami ter se drži nekje skrit, da bi zopet sestavil nove oddelke tolpa. Na vsak način bi na Hrvatskem bil takoj vpostavljen mir in red, kakor hitro bo prijet Tito.

IZREK TEDNA

Ni življenja brez boja

Prvi Kancler nemškega Reich-a, Otto von Bismarck, je dejal:

»Ich würde keine Freude haben, wenn ich nicht auch Feinde hätte. Man kann nicht beides zugleich, kalt und warm sein und aus Kampf besteht das Leben in der ganzen Natur, in der Schöpfung bei den Pflanzen — als Forstmann erlebe ich das in meinen Kulturen — von den Insekten bis zu den Vögeln von den Raubvögeln bis zu den Menschen aufwärts, — Kampf ist überall, ohne Kampf ist kein Leben. Und wollen wir weiterleben, so müssen wir auch auf weitere Kämpfe gefaßt sein. (Jaz ne bi imel veselja, če bi ne imel tudi sovražnikov. Človek ne more biti oboje hkrati, hladno in toplo. Življenje v vsej naravi sestoji iz bojev v stvarstvu, pri rastlinah — kot gozdar vidim to na svojih nasadih — od žuželk do ptic, od ptic roparic in vse do človeka. — Boj je povsod, brez boja ni življenja. Če hočemo še dalje živeti, moramo biti pripravljeni še na nadaljnje boje.)

Ljudem ne gre v življenju vse po želji in gladi, kakor si zamišljajo in želijo. Interesi posameznikov se ne dajo vedno spraviti v sklad z interesi drugih ljudi. Že med dvema zakonema se ne razvija vedno vse v prijateljskem razmerju. Eden želi eno, drugi drugo, in to povzroča nasprotstva. To velja v človeškem življenju v splošnem, prav posebno pa pri javnih delavcih kakor je bil Bismarck. Zato je rekel, da ga veseli imeti nasprotnike. Nesoglasja in težave, ki jih je uravnaval in premagoval ta največji nemški politik in državnik, so mu bila nasprotstva, ki jih je imel rad. Diplomatične in politične razprave, prijetne ali manj prijetne narave, so mu bile glavno opravilo, to mu je bilo delo, ki ga je kot delaven človek ljubil. Bil je politik, ki je potreboval politična nasprotstva, da je kot zmogel diplomat iz istih nekaj koristnega za svojo politiko izvelkel.

Bismarck-ovo mnenje, da človek ne more biti hkrati hladno in toplo, je razumeti v tem smislu, da je nastope s sovražniki reševati hladno ali toplo. Reševanje kake kočljive zadeve z nasprotniki v prav vročih debatah, se mora ravno tako izvesti, kakor se izvede kakšen prijeten dogovor, sklenjen mirno in hladnokrvno med najboljšimi prijatelji.

Kakor je v naravi med rastlinami in živalmi, tako je tudi med ljudmi res neprestan boj. Pri vsem tem gre v glavnem za obstoj. Ker se nekatere ptice preživljajo z žuželkami, pomeni to med žuželkami in pticami večno vojno za biti ali ne biti. Ptice roparice se preživljajo od pokončevanja drugih živali. Tudi to je boj. Ljudje si skočijo v lase, čim se eden ali drugi čuti v svojih interesih prizadetega. Boj spremlja človeško življenje od zibelke do groba. Za boj lahko smatramo vse težave, nadloge, skrbi, bolezni itd., z eno besedo, vse, kar nam greni in otežava življenje. Ni tako srečnega človeka na svetu, ki bi mu življenje vedno in povsod teklo tako po želji in volji, da ne bi poznal življenjskih bojev.

Povedano drži seveda tudi za narode in države. Kakor je posameznik izpostavljen boju za svoje življenje, tako so tudi narodi prisiljeni voditi boje za svoje življenjske interese. (Današnja vojna nam je najboljši primer za to.) Ta boj pa ni mišljen v tem smislu, da se mora vedno in povsod voditi z orožjem. Lahko se vodi tudi na gospodarskem, diplomatskem, propagandističnem ali kakem drugem področju.

Bojevniki človeške narave so navadno tisti ljudje, ki se odlikujejo po iniciativnosti, energiji in delavnosti. Bismarck je bil v tem pogledu v svoji dobi na prvem mestu. Ves svet ga je imenoval »železnega« kancelarja. Ravno kar je minulo 45 let, odkar je umrl ta veliki Nemec, ki je živel od leta 1815. do 1898.

POLITICNE BELEŽKE

□ Tojo in Sigemicu pri cesarju. V ponedeljek predpoldan je sprejel japonski cesar ministrskega predsednika Tojo in zunanjega ministra Sigemicu, ki sta mu poročala o položaju.

□ Bullitt je odstopil. Dosedanji asistent ameriškega mornariškega ministra Knox, William Bullitt, je odločil svoje mesto. Potequle se baje za županski stolec v Filadelfiji.

Bilder aus dem Kriegsgeschehen

Ablösung im Kuban-Brückenkopf.

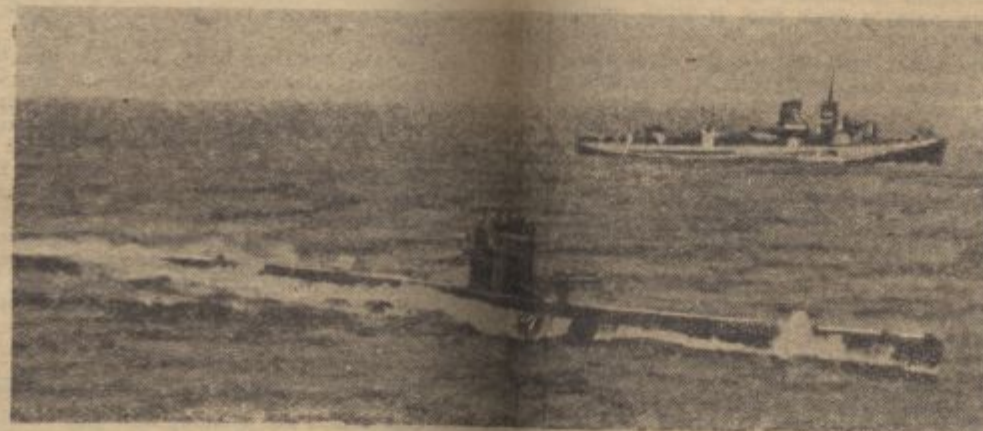
Grenadiere, die am Kuban-Brückenkopf schwerste Angriffe der Bolschewisten zurückgewiesen haben, wurden abgelöst und begeben sich durch die Luftgräben zur wohlverdienten Ruhe nach hinten.

PK-Kriegsb. Lehrer (Sch.)

Aufmarsch im großen Panzerkampf.

Eine interessante Aufnahme aus dem Kampfraum nördlich Bjalgorod. Durch die steilen Kornfelder nehmen hier die bereitgestellten Panzer ihren Weg zum befohlenen Ziel.

PK-Kriegsb. Zeymer (PBZ — Sch.)

Torpedoboote geben havariertem U-Boot Geleitz. Ein Unterseeboot, das auf einer Feindfahrt durst wurde, hat durch Funk mitgeteilt, daß es sich tauchunklar im Quadrat an befindet und Geleitschutz erbittet.

PK-Kriegsb. Rynas (PBZ — Sch.)

In der Hauptkampflinie.

Durch die Trümmer einer Fabrik führt die HKL. Hinter den dicken Mauern kann man ruhig aufrecht gehen.

PK-Kriegsb. Koerber (Sch-WBD) Sicherung für Nachschubzüge im Osten.

Die Lokomotiven der für die Kampfzone bestimmten Nachschubzüge sind gegen Bandenüberfälle durch Posten gesichert.

Spähtrupp im Niemandsland.

Niemandsland, das ist der Streifen Land zwischen den Fronten, den es zu erkunden gilt. — Der Spähtrupp ist bei seinem Vorgehen durch ein vom Krieg gezeichnetes Waldstück auf den Feind gestoßen. Hinter den Trümmern eines Hauses wird Deckung genommen und das Feuer der Bolschewisten erwidert.

PK-Kriegsb. Keiner (Sch.)

Bereit zum Auslaufen.

Eine deutsche Raubbootflottille, die zum Minenräumen im Finnischen Meerbusen eingesetzt ist, erwartet in ihrem Einsatzhafen den Befehl zum Auslaufen.

PK-Kriegsb. Engel (Sch.)

Gedenktag Hindenburgs

Dne 2. avgusta bo minulo devet let, odkar je umrl Generalfeldmarschall in Reichspräsident Paul von Hindenburg. Zrelejša generacija se še gotovo spominja veljkanskih zmag, ki jih je Nemčija dobojevala v svetovni vojni 1914/18, mlajšim pa bo o tem iz zgodovine tudi precej znano. Ker je z vojaškimi uspehi v svetovni vojni najožje povezano ime in osebnost Hindenburg-a, bo zanimalo, če se o obletnici njegove smrti spomnimo njegovega strateškega veledela, ki ga je uvrstilo med nesmrtno velmože Nemčije in največje vojskovodje vseh časov.

Bilo je avgusta 1914, torej prve tedne taktatne vojne. Nemške čete so prodirale na zapadu v Francijo in Belgijo, na vzhodu so pa Rusi z ogromnimi silami vdrli v Vzhodno Prusijo. Kljub stajnim uspehom na zapadu, je bil položaj na ruski fronti takrat resen. Ruskemu pritisku, ki je ogrožal Vzhodno Prusijo, je stal takrat nasproti Generaloberst von Pletwitz samo z 8. armado nemške suhozemske vojske in je bil torej v veliki manjšini. Čutil se je pa preslabega, da bi mogel še nadalje zadrževati ruske navale. Bil je namenjen, da se umakne in preloži obrambno fronto v Zahodno Prusijo. To je dalo nemškemu velikega glavnemu stičnu povod, da je postavil taktatnega Generaloberst-a Paul-a von Hindenburg-a za poveljnika 8. nemške armade. Istočasno mu je dodelil Generaloberst-a Ludendorff-a za šefa njegovega generalnega štaba. Oba, Hindenburg in Ludendorff, sta že takrat bila znana kot odlična generala. Zgodilo se je to dne 22. in 23. avgusta 1914. Tako je stala nemška 8. armada pod poveljstvom Hindenburg-a nasproti veliko večjemu številu ruskih čet, ki sta jim poveljevala generala Rennenkampf in Samsonov. Trajalo je samo par dni in dogodki so pokazali, da je nemška vrhovna komanda dobro poznala svoje generale.

Ze 26. avgusta se je nedaleč od Tannenberg-a, in sicer v področju Gilsenberg-Ortelsburg v Vzhodni Prusiji, pričela ena največjih bitk svetovne vojne, v kateri sta se Hindenburg in njegov pomočnik Ludendorff z neverjetno uspehim vodstvom pod najtežjimi pogoji, podprta z največjimi storitvami podrejenih jim bratrh čet in zmognih poveljnikov, svetu in zgodovini postavila kot najboljša generala svoje in dotakratne dobe. Pisali so datum: 29. avgusta 1914 — torej pred 29 leti — in štiri dni po začetku bitke, ki jo je vodil Hindenburg, je nemško armadno poveljstvo izdalo sledeče vojno poročilo:

»Naše čete so v Prusiji pod vodstvom Generaloberst-a von Hindenburg-a po tridnevni bitki premagale ruske armade, sestoeče iz 5. armadnih zborov in treh kavalerijskih divizij, in sicer v okolici Gilsenberg-Ortelsburg-a ter jih sedaj zasledujejo preko meje.«

Dne 31. avgusta ter 1., 3. in 4. septembra so sledila nadaljnja poročila nemškega vrhovnega poveljstva o končani bitki pri Tannenberg-u z navedbo končnoveljavnih števil ujetih Rusov, ki je presegalo 90.000 mož, med katerimi so se nahajali tudi trije ruski zapovedujoči armadni generali.

Ta bitka je bila v vojaškem, materialnem in moralnem pogledu uspeh, ki je Nemčiji koristil, Rusom pa škodoval tekom celega nadaljnega vojskovanja. Poraz, ki so ga Rusi doživeli v tej bitki, se je pozneje izražal v vseh nadaljnjih bojih z Nemci, posebno v bitki pri Mazurh in v poznejši bitki v Vzhodni Prusiji in je nemalo vplival tudi na poznejši polom in konec ruske armade.

Po bitki pri Tannenberg-u se je ruski general Samsonov, ko je videl, da je vse izgubljeno in da je sam takorekoč ujet, kar na bojišču ustrelil. V orientacijo naj služi, da so bitko pri Gilsenberg-Ortelsburg ker se je vršila blizu Tannenberg-a, imenovali šele v drugem in tretjem vojnem poročilu kot bitko pri Tannenberg-u. Povod za to je iskati v zgodovinskih razlogih, ker so Nemci leta 1410. istotam doživeli vojaški poraz, ki se ga je, s to zmago nekako zabilalo.

Hindenburg in Ludendorff sta nato postala Generalfeldmarschall-a. Hkrati je postal Hindenburg vrhovni poveljnik vseh nemških armad, Ludendorff pa šef njegovega generalnega štaba. Na teh položajih sta tudi pozneje pokazala storitve in sposobnosti, ki jih do takrat ni nikdo pokazal v zgodovini vojskovanja. Vojno je Nemčija radi drugih okolnosti sicer izgubila, kljub temu da ni bila vojaško porazena, kar v nikakem pogledu ni moglo zasenčiti zmognosti in uspehe, ki jih je pokazal velestrateg Hindenburg. Hindenburg je bil pozneje dvakrat izvoljen za predsednika Reich-a, položaj, ki ga je opravljal vse do svoje smrti.

GOSPODARSTVO

Evropska produkcija sladkorja

Gospodarski listi so se že opetovano bavili z evropsko preskrbo sladkorja. Casopis »Die deutsche Volkswirtschaft« je med drugim poročal, da bo Nemčija z ozirom na površine njiv sladkorne pese in na vremenske razmere letos pridelala toliko sladkorja kakor lani. To se pravi, da bo na področju Reich-a krita za leto dni vsa nemška potreba sladkorja.

V protektoratu in v generalnem guvernementu imajo letos povečane nasade pese. Ker so kulture na višku, bosta ta dva producenta sladkorja lahko še nekoliko več prispevala za prehrano in krmila ostalega dela Evrope.

Za preskrbovanje tistih evropskih dežel, ki nimajo znatne lastne produkcije sladkorja, kakor so na primer Švica, Finska in Norveška, je razvoj sladkorne pese v protektoratu velike važnosti. Saj so te dežele sladkor že od nekdaj večinoma tam kupovale.

V generalnem komisarijatu Ostland so na področju Litve nekoliko povečali letošnjo gojitev sladkorne pese in se nasedi baje lepe razvijajo. Področje komisarijata bo iz teh pridelkov lahko krilo vse svoje potrebe.

Na Finskem bo leta 1943/44 izdelovala samo ena tovarna sladkor. Tovarna v Antrel, ki so jo uničili sovjeti, še namreč ni popravljena. Finska bo krila samo del svojih potreb, ostanek bo pa morala uvoziti.

Danska goji letos nekoliko manj sladkorne pese kakor lani. Kljub temu bo lahko krila lastne potrebe in še nekoliko lahko izvozila v severoevropske dežele. Tudi Švedska prideluje letos nekoliko manj pese, ne bo pa navezana na uvoz sladkorja. Sličen je položaj v Holandiji. Belgija je gojitev pese znižala za 10 odst. Francija je obdelala 160 tisoč hektarjev zemlje za sladkorno peso. Pravijo, da se kaže dobra letina, kljub temu pa ne pričakujejo iste produkcije sladkorja kakor so ga imeli lani.

V Španiji so letos njive sladkorne pese zvišali na 75 tisoč hektarjev. Švica goji peso na 4550 hektarjih. Švica bo prisiljena uvažati znatne količine sladkorja. Italijanske nasade sladkorne pese cenijo na 165 tisoč hektarjev. Z nekoliko večjo produkcijo sladkorja računajo na Madžarskem. Tudi Romunija beleži ugodno stanje svojih nasadov sladkorne pese. Lahko se reče, da je Evropa za leto dni preskrbljena s sladkorjem, ki ga bo črnila iz letošnjega pridelka sladkorne pese.

GOSPODARSKE VESTI

× Pšenica kot kurivo. Argentinski kmetijski minister poljedeljstva je izdal odlok, da se iz starih zalog proda dva milijona ton pšenice za kurilne svrhe. Nadaljnjih 500.000 ton so namenili za krmilne svrhe.

× Anglija ustavi eksport tekstilij v Ameriko. Po poročilih ameriškega trgovskega ministrstva bo Anglija ustavila vsak eksport tekstilnega blaga v ameriške zemlje.

× Predivo iz murvinih vejic. Državna predilnica svile v Tolni na Madžarskem, je dobila pri patentnem uradu pravico za izdelovanje prediva iz vejic murvinega drevja. Gre za bombažu podobni material, ki je močnejši kakor lan ali konoplja in je pripraven za izdelavo toplih tkanin.

× Madžarska žitna prometna centrala. Letošnjo pridelavo in razdelitev žita so na Madžarskem podredili žitni prometni centrali, ki se nahaja v sestavi oskrbovalnega ministrstva. Prezem in ponudbe žita je delo koncesijoniranih trgovin. S tem je avtomatično ustavljeno delovanje državne nakupne družbe »Futura« za nadzorstvo in promet žitom.

× Izdelovanje škotelj za očala pod kontrolo. Državni pooblaščenec za fine mehanične in optične izdelke je razglasil v Reichsanzeiger-ju, da je odslej vsako izdelovanje škotelj za očala vezano na predpisano dovolilo Wirtschaftsgruppe, medtem ko so se doslej nekatere vrste še lahko izdelovale. S tem je produkcija racionalizirana ter osigurana štednja materiala.

× Stanje madžarskih mlinov. Obratovanje madžarskih mlinov je bilo leta 1942. v znamenju vojnega gospodarstva. K temu je še prišlo, da kljub najstrožji kontroli velik del žetve ni prišel v mline, tako, da je bila zaposlenost mlinov srednja. Madžarska ima 5327 mlinov, ki lahko zmlejejo 2990 vagonov žita dnevno.

UMNI KMETOVALEC

Rastline — čudovite zgradbe

Ko smo se nedavno tega na tem mestu razgovarjali o tem, kako se rastline prehranjujejo, smo povdarjali, da je naprednemu kmetu znanje o notranjem ustroju ter o notranjem življenju rastlin (kakor tudi živali) neizogibno potrebno. Le, kdor si lahko predstavlja, kako je rastlina zgrajena in kaj se v njej dogaja, lahko razume posamezne zahteve in načela naprednega kmetovanja, oziroma gojitve rastlin.

Menimo, da je vprav letošnje poletje, ko je vsled obilice vlage in zadostne toplote vrst vseh rastlin tako bohotna, primerno, da si vsak kmečki gospodar kakšno nedeljsko popoldne vzame čas, pa si sam na sprehodu čez svoje polje, travnik in gozd vsaj enkrat v življenju podrobneje ogleda, kako je ena ali druga vrsta rastlin ustvarjena.

Z današnjim razgorom želimo vcepiti našim kmečkim ljudem osnovne pojme o ustroju rastlin in vzbuditi v njih zanimanje za nadaljnje opazovanje. Priznamo, da smo si zadali težko nalogo, kajti znanost, ki proučuje rastlinstvo, se poslužuje samih nenavadnih, večinoma latinskih izrazov, katerih si kmečki človek pač ne more zapomniti; mnogo je tako čudnih besed, da se nenavajenemu človeku jezik lomi, če jih hoče izgovoriti. Zato bomo poskušali, razlagati, kolikor mogoče, s pomočjo primerov iz vsakodnevnega življenja.

Vsekakor pa prosimo ljube čitatelje, da naslednje odstavke pozorno prečitajo — in ne bo jim žal. Odprl se jim bo nov svet, ki ga doslej niso poznali, čeprav žive sredi njega.

1. Iz česa so rastline zgrajene?

Ne samo poslopja, marveč tudi vsaka živa stvar, tako rastlina, kakor žival, je zgrajena. In kakor niso poslopja iz ene same vrste gradiva, tako so tudi rastline zgrajene iz raznovrstnih snovi. O teh snoveh smo že govorili večkrat, zadnjič ob priliki, ko smo obravnavali prehrano rastlin. Takrat smo rekli, da ustvarja rastlina iz rudniških snovi, katere dobiva, — raztopljene v vodi —, iz zemlje, ter iz v zraku se nahajajočega ogljika, hrano, kakršno rabi za svojo rast. Povedali smo, da se stvarja v zelenih listih predvsem sladkor, ki ga nato rastlina raztopljene pretaka v druge svoje dele, kjer se potem pretvori bodisi v sestavne dele rastline same, bodisi v obliki tošč ali olj ter beljakovin zbira v semenju, kot hrana za mlado kalečo potomstvo. Zato je rastlina v raznih delih zgrajena iz medseboj popolnoma si različnih snovi, — prav tako kot na primer poslopja, kjer je temelj iz kamna, zid iz opeke, ostrešje iz lesa, streha iz opeke itd.

Porabimo kar isto primero še naprej: Pri poslopih je tudi vsak del sam na sebi zgrajen, sestavljen iz mogo malih enot: kamniti temelj iz posameznih kamnov, zid iz posameznih opek, ostrešje iz posameznih tramov, streha iz posameznih strešnikov. Prav enako je tudi pri rastlinah! Tudi vsaka rastlina in vsak njen posamezni del je zgrajen iz mnogih kosov, le da so ti deli rastlin tako majhni, da jih naše oko ne more razločevati med seboj. Pač pa z lahkoto opazujemo te posamezne sestavne dele rastlin s posebno pripravo, ki se imenuje drobnoogled in ki pokaže vsako stvar mnogokrat (celo po več tisočkrat) večjo, kot je v resnici. Take majhne delce, iz katerih so rastline zgrajene, imenujemo stanice. Ime je poželito tudi kot primera in sicer iz čebelarstva. Vsak je namreč gotovo že ogledoval čebelnj sat, ki je zgrajen iz tisočev posameznih čebeljih stanic ali celic.

Rastline so torej po svoji sestavi podobne čebelnemu satu ali pa zidu iz opeke — zgrajene so iz številnih stanic.

A ne vsel! Poznamo v življenju vseh živih bitij, kakor tudi v usodi vseh mrtvih teles zelo važno vrsto rastlin, ki so samo enostanične, podobne torej svobodno naokoli ležečim posameznim kamnom. Tem enostaničnim rastlinam pravimo navadno »glivice«, ter jih po obliki delimo v več skupin, od katerih so vsakemu vsaj po imenu znane skupine: »bakterije«, »bacili« itd.

Večina enostaničnih rastlin, predvsem pa skoraj vse »glivice«, plavajo prosto po zraku, v vodi ali v kaki tekočini, ki jim prija. Če jim okoliščine ugajajo, — to je če imajo dovolj hrane primerno toploto, dovolj vlage in zraka v toliko, v kolikor jim je potreben, — se glivice izredno naglo razmnožujejo, in sicer tako, da se vsaka

stanica razdeli v dve novi stanici. Obširneje o tem, za vsakega človeka, posebno pa še za vsakega kmeta izredno važnem pojavu bomo govorili, kadar bo na vrsti razgovor o načinu rastlinskega razmnoževanja.

Za razlike od enostaničnih rastlin imenujemo vse rastline, ki so zgrajene iz več stanic, mnogostanične rastline. Med njimi in med enostaničnimi rastlinami obstoji važna razlika: medtem ko mora pri enostanični rastlini ena sama samcata stanica opravljati vsa potrebna opravila, torej sprejemati in prebavljati hrano, razmnoževati se itd., je pri mnogostaničnih rastlinah delo porazdeljeno: tu opazamo stanice za usvajanje hrane, stanice za rast, stanice za razmnoževanje in tako dalje.

V bistvu pa je ustroj stanic pri vseh rastlinah podoben: Vsaka rastlinska stanica sestoji, — vsaj v mladosti —, iz stanične kožice, iz staničnega soka, oziroma iz gostejšega staničnega mesa ter končno iz staničnega jedra. Nekatere stanice vsebujejo razen tega tudi barvila, predvsem zeleni klorofil.

2. Kako rastline rastejo?

Vsaka mnogostanična rastlina se razvije iz ene same prvotne stanice, namreč iz oplojene jajčne stanice v cvetu. Najprej se začne iz tako oplojene jajčne stanice razvijati seme ali plod, iz katerega vzklije potem nova rastlina. In sicer se stanice razmnožujejo tudi pri vseh mnogostaničnih rastlinah potom deljenja, to je iz ene stanice nastane dve, nato iz dveh štiri, iz štirih osem, in tako dalje.

Pri deljenju stanic igra najvažnejšo vlogo stanično jedro, ki se najprej razdeli v dva dela, ki se nato razmakneta. Po sredi stanice se nato napravita dve novi stanični kožici — in iz ene stanice imamo dve. Ta razvoj se vrši v živih rastlinah neprenehoma.

Razmnoževanju stanic potem deljenja pravimo v navadnem življenju »rast«. Pri bujno rastočih rastlinah se stanice delijo zelo hitro: včasih na dve uri.

Kdor zna računati, bo seveda takoj ugotovil, da to ne more biti res, ker bi morala potem postati rastlina na vsaki dve uri za enkrat večja, kot je bila pred dvema urama. Zato moramo takoj opozoriti na dejstvo, da se ne razmnožujejo vse stanice naprej, marveč le nekatere, a druge dobijo določeno obliko, katero povzroči otrdela in odebelela stanična kožica, nato pa počasi odmrjejo. Takim stanicam pravimo trajne stanice. Skupini rastlinskih stanic pa, ki se venomer naprej deli, pravimo rastne stanice. Teh stanic poznamo predvsem dve vrsti. Ena izmed njih se nahaja na skrajnih vršičkov poganjkov in na koncih korenin. Rastlina namreč raste tako, da se delijo rastne stanice najbolj na koncu poganjkov in s tem poganjek daljšajo. Enako rastejo korenine s tem, da se delijo rastne stanice na skrajnih koncih korenin. In ker imajo bodisi konci korenin, kakor tudi vršički odganjkov navadno stožčasto obliko, pravimo tej vrsti rastnih stanic »rastni stožci«. S pomočjo rastnih stožcev raste rastlina nad zemljo v višavo, in koreninice navzdol v tla.

Za odebelitev poganjkov, debela ter korenin pa ima rastlina še eno vrsto stanic, namreč »podkožno rastno staničje«, za katerega pa ve tudi vsak kmet-sadjar znanstveno ime: »kambij«. Kambij je torej ona plast rastnih stanic, ki ustvarja navznoter les, a navzven kožo in ličje. Če odmrje kambij (na primer pri pozebi drevja, ali vsled odrgnjenja), je na tem mestu nadaljnja rast debela, to je, tvorba lesa ali luba, onemogočena. Zato vidimo, da na ozebljih mestih na drevesnem deblu lub odpade in da se tudi les na tem mestu ne debeli dalje.

Ne nahaja se pa pri vseh rastlinah rastno staničje na koncih odganjkov in v kambijevi plasti, marveč le pri večletnih, lesnatih rastlinah. Trave in žita pa, ki so enoletne in nimajo niti lesa, niti luba, rastejo tik nad kolencem. Rastnim stanicam, ki se torej pri travah in žitih nahajajo tik nad kolencem stebel, pravimo »rastna krona«.

Zanimivo je, da pri žitih in travah tudi klas zraste iz najvišjega stoječega kolenca in se žele potem, ko je že razvit, dvigne v višino, iz tega dejstva mora kmet izvajati troje važnih ugotovitev: prvič, sme prebujno rastoče žito, ki bi si

cer plegio, brez škode po vrhu obkosti, dokler le nima nobenega kolenca; drugič, da žito, če smo mu odkosili kolence, sploh ne more več rasti, ker je steblo izgubilo »rastno krono«; in tretjič, da je mogoče, da se žito, ako je prav zgodaj, dokler še raste, pleglo, v kolencu spet dvigne, ker silijo rastne stanice vedno kvišku.

Mnoge druge enoletne rastline rastejo, to je imajo rastno staničje, samo na vršičkih poganjkov, a debelijo se na ta način, da se stanice večajo. To je mogoče, dokler je steblo, oziroma odganjek zelen, sočen in živ, to je, dokler ne začne enoletna rastlina zoreti. Odmrle stanice izgube zeleno barvo, na primer žito, ko začne zoreti.

Rastline rastejo predvsem ponoči, v temi, ponoči pa zbirajo hrano.

3. Ustroj in naloge posameznih delov rastline.

Rastline so zgrajene bolj čudovito in dovršeno, kot katerakoli zgradba človeških rok. Vsak del rastline je ustvarjena tako, da lahko z največjim pridom izvršuje svojo nalogo.

Korenine na primer morajo ne samo iskati in zbirati hrano v zemlji, marveč tudi držati nadzemski del rastline pokonci, kar je posebno ob nastopu vetra težko. Zato so rastlinske korenine zelo prožne in natezne — bolj kot vsaka vrva.

Deblo, ali (pri enoletnih, zelnatih rastlinah) steblo ima spet različne naloge: da dviga listje ter cvetje v višino, k svetlobi in zraku, nadalje da se s svojo prožnostjo zoperstavlja sili vetra, ter končno, da oskrbuje izmenjavo hrane med koreninami in listi.

Listje spet ima dolžnost, da usvaja iz zraka ogljik, da izhlapeva vlago, da diha, da hrano pretvarja itd.

O vlogi cvetja in plodov, ki služijo za tvorbo in razširjenje semen, ter s tem za razmnoževanje in ohranjanje rastlin, bomo govorili v posebnem sestavku. Pač pa si bomo danes nekoliko ogledali ustroj korenin, debel in stebel ter listov.

a) Ustroj rastlinskih korenin.

Korenine so pri različnih rastlinah prav različne. Pri drevesih so podobne vrvm, pri travah šopu las, pri drugih rastlinah so spet odebeljene in služijo kot shramba hrane, n. pr. pri korenju, ali pa tvorijo gomolje v ta namen, kot n. pr. krompir.

Da lažje rastejo, to je prodirajo v tla, imajo vse korenine na koncih trde, usnju podobne koreninske kapice. Za sprejemanje hrane pa so najtanjšje, to je najmlajše koreninice obrasle s koreninskimi kosmatinami, ki so nekako dlakam podobne. Na zraku in svetlobi se te kosmatinice lahko posušijo, zato moramo pri presajanju rastlin paziti, da s koreninami vred presadimo tudi čimveč zemlje, kakor tudi, da varujemo korenine pred soncem in pred izsušenjem.

b) Ustroj debel in stebel.

Debla imajo večletne, lesnate rastline, a stebila zelene, navadno le eno- ali dvoletne rastline. Stebla so lahko tudi podzemeljska, na primer korenika pri piraci.

Debla pri lesnatih rastlinah nastanejo na ta način, da stanice na notranji strani kambija »olesonijo«, to je, stanične kožice odebelijo, notranjost stanic pa se napolni s smolo. Sčasoma lesne stanice docela odmrjejo — mi pravimo, da dobliva les »sčrnišo«. Po še živem lesu — »belini« — pa se pretakajo po votlih stanicah rastlinski sokovi iz korenin navzgor v listje, prav tako kot po vodovodnih ceveh voda v zgornja nadstropja.

Vsako leto se napravi v lesnem deblu nova »letnica«, to je, medtem ko nastajajo spomladi velike stanice, so proti jeseni vedno manjše, tako da jih je takorekoč sama koža, zato je les na teh mestih temnejše barve in bolj trd.

Navpično rastoče lesne stanice so medseboj povezane s počeženimi stanicami, ki jim pravimo »stržnovi trakovi«. Posebno jasno jih vidimo v bukovem in javorjevem lesu. Če se posekan les suši, vlečejo stržnovi trakovi podolžne lesne stanice skupaj, kar povzroči, da začne les pokati.

Medtem, ko je spomladi, in poleti, ko drevo raste v lesnih stanicah mnogo vode in hranilnih soli, je pozimi shranjena v votlih lesnih stanicah smola. Iz tega vzroka je jeseni in pozimi posekan les bolj trpežen, kot spomladi in poleti sekan.

Na zunanji strani kambija je pri lesnih debelih ličje. Vemo že, da služijo stanice v ličju za prevajanje hrane, predvsem sladkorja v korenine.

Schwäne im — Gänsemarsch

Weitbild

MALE VESTI

* Junaška smrt za domovino. V starosti 19 let je padel junaške smrti za Führer-ja in Reich Grenadier Stanislaus Katsch iz Sachsenfeld-a. Pokopan je v vojaškem grobu na vzhodu. Njegovo smrt obžalujejo oče, dva brata in sestra.

* Za Führer-ja in Reich V oboroženi službi odredov Wehrmannschaft-a organizacije Steirischer Heimatbund je v Sanntal-u izgubil življenje

PK-Kriegsbericht Schlemmer (Sch.)

Damenbesuch auf Sperrbrecher »X«.

Der Sperrbrecher, der in einem italienischen Stützpunkt liegt, hat willkommenen Besuch. Marinehelferinnen und Zivilangestellte des Stützpunktes sind an Bord gekommen. Zuerst wird ein Rundgang durch das Schiff gemacht.

Ličje zraste vsako leto novo, a staro odmrje. Tako se leto za letom debeli plast ličnih stanic, drevesna koža, ali lub. Ker se deblo debeli, a staro ličje je mrlo, ter zato ne more rasti, je samoumevno, da stari zunanji drevesni lub na starem drevju poka in se luči.

c) Ustroj listja.

Listi pri raznih rastlinah so najrazličnejših oblik, vendar je njih zgradba slična — podobna dežniku. Tudi pri listih namreč lahko razločimo med držajem, pecljem, ki spaja list z odganjkom, ter med rebri na katerih je razpeta listna ploskev. Listi imajo na površini usnjato kožico, ki se da pri nekaterih vrstah rastlin celo z roko olupiti. Skozi to kožico prodirajo sončni žarki k stanicam za usvajanje ogljika. Nato pa odteka v listih izdelani sladkor po listnih žilah in peclju navzdol.

Razen za pridobivanje ogljika iz zraka so listi določeni tudi za dihanje. Na spodnji strani drevesnih listov, pri travah pa na zgornji in spodnji strani, se nahajajo namreč posebne odprtine, »dihalne reže«, ki se odpirajo in zapirajo ter pri tem vdihavajo in izdihavajo zrak — prav tako kot človek in živali. Jasno je torej, da tudi rastlinam

v bojih s tolpami Wehrmann Josef Krainz iz Cilli-ja.

* Smrtna kosa. Na bojišču je padel junaške smrti Jäger Alois Kronawetter, star komaj 21 let. Doma je bil iz Frauenberg-a pri Marburg-u, kjer zapušča starše, brate, sestre in svaka. Žrtve tolp so pa postali: Elisabeth Komer, Maria Fedran, Franz Kopuscher, Lorenz Tschepin in Georg Selebnik, vsi v Kreis-u Cilli.

* Smrtni slučaj v Marburg-u. V Marburg-u je preminul 42letni tesar Anton Kranner iz Jakobs-tal-a.

* Smrtni slučaj v Marburg-u. V Mellingerstra-Be 43 je preminula 70letna zasebnica Antonie Forstneritsch; v Triesterstra-Be pa 75letni sodarski mojster Alois Grmiak in 66letni poljski delavec Franz Kanzler iz Ober-Pulsgau-a.

* Hraber Spodnještajerc. Vojni prostovoljec Gefreiter Emil Semlitsch iz Gonobitz-a se je na vzhodni fronti hrabro držal ter bil odlikovan z odlikovanjem Eisernes Kreuz II. Klasse in Infanteriesturmabzeichen in Silber.

* Spodnještajerci so junaki. Za hrabro vedenje pred sovražnikom na vzhodni fronti, je bil odlikovan z Eisernes Kreuz II. Klasse vojni prostovoljec Oberjäger Emil Werdnik iz Schönstein-a, Josef Bombek iz Pettau-a, ki stoji na istem bojišču, je dobil za hrabrost isto odlikovanje.

* Spodnještajerke so dobile Mutterehrenkreuz. Pri Ortsgruppi Schönstein so slavnostno izročili zopet tri Mutterehrenkreuze, in sicer: zlatega tovarišici M. Jaki, srebrnega tovarišici A. Paunik in brončastega tovarišici I. Dobnig.

* Se en odlikovan Spodnještajerc. Johann Lach iz Podwinzen pri Pettau-u je bil za hrabro obnašanje pred sovražnikom odlikovan z odlikovanjem Eisernes Kreuz II. Klasse ter izredno povišan v rang Gefreiter-ja.

* 50 Spodnještajercev sprejetih v stranko. Minulo soboto je Gauleiter dr. Uiberreither sprejel 50 Spodnještajercev, članov organizacije Steirischer Heimatbund, v stranko NSDAP. Pri tej priložnosti je Gauleiter v svojem govoru med drugim naglasil, da potrebuje Führer-jeva garda ljudi, ki imajo tudi v najtrših časih močna srca in vedno verujejo v zmago.

* Čebele so pokončale par konj. V Aichstetten-u v Allgäu-u so pri nekem čebelarju čebele napadle par konj ter iste tako obdelale, da so poginili.

škoduje slab zrak in narobe, da rastline z dihanjem zrak izrabljajo. Torej je škodljivo, imeti v stanovanjih preveč rastlin, a istotako je jasno, da moramo rastline na primer v toplih gredah zračiti. Rastline dihaajo podnevi in ponoči, medtem ko usvajajo ogljik samo podnevi.

Razen listov pa diha rastlina z vsemi živimi deli površine, zato se zadiši, če zabranimo pristop zraka k nji, na primer, če posadimo drevo pregloboko, ali če drevesno deblo namažemo s kakšno snovjo, ki onemogoča lubju dihanje. Tudi semena dihaajo in se zadišijo, če svež zrak nima pristopa do njih.

Listje ima končno tudi nalogo, da izhlapeva vodo, ter s tem omogoča dviganje v vodi raztopljene hrane iz tal. Čim bujnejše je listje, tem več vode izhlapeva in tem več hrane potegne iz tal a tudi iz zraka. Če pa vode v zemlji manjka, a listje jo izhlapeva, kmalu uvene, in če traja suša dalj časa, se celo posuši in odpade. Ponoči, ko listje ne usvaja, se pri marsikateri rastlini listi zvijejo ali pobesijo, da se s tem zmanjšajo izhlapevanje. Iz istega vzroka: ker se usvajanje več ne vrši, odvrže listnato drevje vsako jesen vse svoje listje.

* **Zapisega županov.** Dne 23. julija so v Oberadkersburg-u ob navzočnosti Kreisführer-ja Nemetz-a slavnostno zaobljubili častne župane iz Kreis-a Lutzenberg. Zaobljubili jih je Landrat v Leibnitz-u, Parteigenosse dr. Karl Abmann, ki je v svojem govoru podčrtal odgovornosti polno mesto županov. Končno je spregovoril še Kreisführer Ing. Nemetz, ki je z veseljem ugotovil, da ima v Kreis-u osem spodnještajerskih županov, ki se na celi črti uveljavljajo. Zahvalil se jim je za dosedanje sodelovanje ter izrazil upanje, da bo to sodelovanje trajalo tudi odslej.

* **Kreis Pettau je odlikoval osem Ortsgrupp.** Veliki službeni sestanek funkcionarjev Kreis-a Pettau je zbral zopet vse Ortsgruppenführer-je ter podal sliko veselja in volje za delo. Uvodoma je Kreisführer in Landrat Fritz Bauer izročil imenovani listini Ortsgruppenführer-jem Oberinspektor-ju Mauschitz-u (Pettau) in Parteigenoss-u Johann Rath-u (Haslach). Glavno temo Kreisführer-jevih nadaljnjih izjavanj je nato tvorilo odlikovanje osem Ortsgrupp, ki dobijo zastave. Gre za Ortsgruppe Pettau links, Pettau rechts, Ankenstein, Friedau, Jörgendorf, Leonhard, Polstrau in Thomasberg. Kreisführer je čestitil tem Ortsgruppenführer-jem k njihovim storitvam, omenil posamezne razloge, ki so dovedli do odlikovanja ter zahteval zvišano delovanje. Posebno je Kreisführer pohvalil Ortsgruppe Jörgendorf, ki je najboljša Ortsgruppe na Spodnjem Štajerskem sploh. Sledila je debata o načrtu prireditve dnevo Ortsgruppe. Hkrati so izdali navodila za nadaljnje delovanje. Temu so se priključila poročila iz posameznih področij. Med sejo je Kreisführer omenil, da je nedavno izvedena revizija občin v Kreis-u Pettau pokazala, da je Kreis Pettau najboljši na Spodnjem Štajerskem ter je izrekel zahvalo Oberamtmann-u Wagner-ju, ki je izvedel obnovo in ustroj vseh občinskih uprav. V zaključni besedi je podal Kreisführer v skrajni obliki kratek pregled o razpravljenem gradivu, nakar je s kratkim ogledom po splošnem položaju počastil Führer-ja ter zaključil ta lepo uspel apel.

* **Oberradkersburg.** Tu so nedavno priredili otroško veselico Kindergruppe. Igre, tekme in lutkovo gledališče je razveseljevalo naše malčke. Prireditve sta vodili Kindergruppenleiterinnen iz Graz-a, Hermi Glöckl in Gretl Malschinger, ki sta vodili slično prireditve že v Bad-Radein-u.

* **Vesel večer v Sachsenfeld-u.** Pod vodstvom dr. Hans Heger-ja so imeli v Sachsenfeld-u prireditve »vesel večere«. Udeležili so se ga člani Wehrmannschaft-a in organizacije Steirischer Heimathund.

* **Neukirchen (Kreis Cilli)** poroča, da so imeli iz Wiener Wald-a dekleta, ki so pomagala sprav-

ljati žitne pridelke. Bilo je nekaj veselih in živih dni za Neukirchen, ko so te prostovoljne pomočnice s svojim petjem in smehom razveseljevale našo domačo, nad vse tiho in mirno vas. Prav lepo se je imela ta čas naša mladina, ki je pri ljudskih pesmih in igrah veselo sodelovala.

* **Vžigalice ne slišijo v otroške roke.** Sestletni sinček nekega kmeta v Triebsee-ju (Mecklenburg) je našel vžigalice ter se z njimi igral. Pri tem je zažgal slamo v hlevu ter je povzročil velik požar, ki je zajel vsa gospodarska poslopja.

* **Nezgode.** 18letna posestniška hčerka Michaela Leskwar iz Kalsche, občina Oberpulsgau, se je s srpom vrezala na podlaktu ter bila oddana v bolnišnico; 43letni Alois Schori iz Staintal-a, si je pri motorju zlomil roko; 32letna Franziska Pototschnigg iz Lendorf-a pri Marburg-u, si je rani-la oči. Zdravilo se v bolnišnici.

* **Zaključena akcija o ustavitvi podjetij.** Reichswirtschaftsminister in Reichsminister za prehrano in kmetijstvo sta obvestila pristojne urade, da se zaključi akcija o ustavitvi trgovskih, obrtnih in industrijskih obratov. K temu se iz uradne srani še objavlja sledeče: »V okviru akcije o ustavitvi obratov je tudi srednji stalež veliko doprinesel. Vlada je srednjemu stanu morala to žrtve diktirati, ker je vodstvo vojne to zahtevalo. Odločilno pri tem je, da se v najkrajšem času dosegle lepe uspehe. Naravno je, da take stvari ne gredo brez trdote. Priznati pa se mora, da je srednji stan s svojimi žrtvami vojni vpostavi mnogo koristil. Po zmagi bo prva naloga državnega vodstva, da se popravi srednjemu stanu žrtve, ki jih je doprinesel ter odstrani in poravnava morebitno škodo, ki je sedaj nastala.

* **Nov rang v armadi.** Vrhovno poveljstvo armade je odredilo, da se uvede rang Oberführer. Tako bodo odslej vsi, ki imajo rang Fahnenjunker-Feldwebel-a, predno se jih bo predlagalo za Leutnant-a, postali Oberführer-i. Ta rang se bo doseglo le, če obstoji posebnost za oficirski rang. Oberführer-i nosijo uniformo, značke itd. kakor Oberfeldwebel, ampak brez tres in bort na ovratniku bluze. Čepica in ovratnik sta kakor pri oficirjih.

* **Počitniški kraji so prenapolnjeni.** Staatssekretär für Fremdenverkehr objavlja: Zdravilišča in letovišča sta počitniški kraji so prenapolnjeni. Prostori za stanovanja, v kolikor niso zasedeni za lacarete itd., so rezervirani za akcije razpošiljanja otrok na podeželje. Osebe, ki prihajajo, ne da bi imele osigurano stanovanje, ne morejo nikjer računati na sobe ali prenočišča. Obstoji celo možnost, da bodo gotovi kraji sploh zaprti za vsak dotok novih gostov. Priporoča se radi tega, da se ljudje ne vozijo v nikakva letovišča in zdravili-

šča ter od tam zopet nazaj. Ne gre samo za izgubo časa in denarja, gre hkrati za nepotrebno obremenjevanje železnic, ki imajo dovolj dela s prevozi, ki jih povzročajo vojne potrebe.

* **Dekleta iz Wien-a žanjejo v Kreis-u Pettau.** Stalno prihajajo skupina za skupino deklet iz različnih banov Wien-a v Pettau, da se jih potem razdeli na posamezne Ortsgruppe, kjer bodo pomagale spravljati žetev. Mnogo jih je vmes, ki prihajajo letos že drugič, ker so že lani bile tukaj kot pomočnice. Za prenočišča so preskrbeli taborišča, ki jim bodo služila kot dom, dokler traja žetev.

* **Smrtna obsodba.** Izredno sodišče v Salzburg-u je obsodilo 56letno Anno Grünberger radi večkratnih goljufij na smrt. Obsojena je bila nepoboljšljiva pijanka in sleparka. Odkar ji je v svetovni vojni umrl mož, je živela samo od sleparije. Zadnja kazen je odslužila v Innsbruck-u in Salzburg-u. Denar si je največkrat izciganila s pripovedovanjem, da je njen sin težko ranjen v lacaretu in da potrebuje moderac za zdravljenje njegovega križa. Pozneje je pustila svojega sina »umreti«, za kar je potrebovala denar za pogreb itd.

* **Štorkija je zakrivila smrt.** V Großershausen-u v Prusiji, se je štorkija zapletla v žico visoke napetosti. Neki vojak ji je hotel pomagati ter je prišel v stik z žico. Tok visoke napetosti ga je pri priči usmrtil.

* **Poročila o vojnih ujetnikih.** Postopanje z vojnimi ujetniki je urejeno na podlagi dogovora, ki ga je leta 1929. v Ženevi sklenilo 47 narodov. Pri tem je vedno podčrtati, da je Sovjetska Unija iz takrat odklanjala podpis na dotičen dogovor. Določila govorijo, da morajo poedine bojujoče se države preko svojih zaščitnih zastopnikov in mednarodnega odbora Rdečega križa v Ženevi sporočati imena ujetnikov. Članek v »Reich-u« popisuje postopanje in praktično izvajanje teh določil potom sil osi in njenih sovražnikov z izjemo boljševikov, ki sploh ne dajejo nikakršnih vesti o vojnih ujetnikih. Posamezne države si o stanju ujetnikov poročajo brzojavnim putem, nakar sledijo pismene listine. Ker so žanes brzojavne proge zelo zasedene, traja včasih mesece in mesece od dneva zajetja pa do obvestitve svojcev. Trenutno prihajajo v Berlin pri vrhovnem poveljstvu oborožene sile poročila o ujetnikih v Afriki, ki s marca t. l. padli v ujetništvo. Do konca tega meseca ali začetka avgusta ni misliti na poročila o ujetnikih, ki so v bojih za Tunis padli nasprotnikom v roke. Vest o ujetnikih, ki so padli v ameriško ujetništvo, bodo prihajale še bolj počasi, ker jih Amerikanci pošiljajo preko Casablance v Washington.

Dr. F. J. Lukas:

Ausscheiden! Izrezati!

Deutsch für Erwachsene methodisch und praktisch

(Nemščina za odrasle metodično in praktično.)

30. Stunde.

Lösung der Aufgabe:

- I. 1. Ich leihe es ihr. 2. Ich leihe es ihm.
3. Ich leihe es ihnen. 4. Ich leihe es ihnen.
5. Ich leihe sie ihm. 6. Ich leihe ihn ihr.
- II. 1. Der Titel unserer kleinen Geschichte heißt: »Der Fuchs und die Trauben«. 2. Der Fuchs ist ein Tier. 3. Er ist sehr schlau. 4. Eine Traube ist ein Obst. 5. Der Fuchs sah einige Trauben. 6. An einer Weinrebe. 7. Er wollte sie fressen. 8. Die Trauben waren zu hoch. 9. Nein, der Fuchs konnte sie nicht erreichen. 10. Der Fuchs entfernte sich wieder. 11. Er entfernte sich wieder, weil er die Trauben nicht erreichen konnte. 12. Der Fuchs sagte: »Ich will diese Trauben nicht, sie sind zu sauer«.
- III. 1. Wenn uns der Zahn weh tut, gehen wir zum Zahnarzt.
2. Wenn wir mit dem Zuge verreisen wollen, gehen wir zum Bahnhof.
3. Wenn wir Geld wechseln wollen, gehen wir in die Bank.
4. Wenn wir Schuhe ausbessern lassen wollen, gehen wir zum Schuhmacher.
5. Wenn wir uns die Haare schneiden lassen wollen, gehen wir zum Friseur.
6. Der Bleistiftspitzer dient zum Bleistiftspitzen.
7. Das Lineal dient zum Zeichnen.
8. Die Nähmaschine dient zum Nähen.
9. Die Waschmaschine dient zum Waschen.
10. Die Wäscherin wäscht die Wäsche.
11. Der Schuhmacher repariert die Schuhe.

12. Der Tischler macht die Möbel.
13. Der Friseur rasiert.
14. Der Schleifer schleift Messer und Scheren.
15. Der Baumeister baut die Häuser.
16. Der Fotograf fotografiert.
17. Der Buchbinder bindet die Bücher.
18. Der Zahnarzt plombiert Zähne.
19. Der Arzt behandelt die Kranken.

Weitere wichtige unregelmäßige Zeitwörter.

Nennform	2. Person Einzahl Gegenwart	Vergangenheit	Mittelwort der Vergangenheit
1. bleiben	du bleibst	blieb	geblieben
2. schreiben	du schreibst	schrrieb	geschrieben
3. leihen	du leihst	lieh	geliehen
4. schreien	du schreist	schrie	geschrien
5. verzeihen	du verzeihst	verzieh	verziehen
6. scheinen	du scheinst	schwieg	geschwiegen
7. schweigen	du schweigst	schien	geschienen
8. steigen	du steigst	stieg	gestiegen
9. heißen	du heißt	hieß	geheißen
10. fallen	du fällst	fiel	gefallen
11. fangen	du fängst	fang	gefangen
12. halten	du hältst	hielt	gehalten
13. hängen	du hängst	hing	gehängt
14. lassen	du läßt	ließ	gelassen
15. raten	du rätst	riet	geraten
16. schlafen	du schläfst	schlie	geschlafen
17. gehen	du gehst	ging	gegangen
18. laufen	du läufst	lief	gelaufen

Uči se nemščine!

20. Die Bank wechselt fremdes Geld.
- IV. 1. Ich fand diese Äußerung geschmacklos. 2. Du sangst wie ein Hahn. 3. Das Schiff sank in wenigen Minuten. 4. Er trank jeden Tag ein Krügel Bier. 5. Wir zwangen ihn mit uns zu gehen. 6. Dieser Hund biß jeden Unbekannten. 7. Er litt an Magenschmerzen. 8. Die Soldaten pfliffen eine flotte Melodie. 9. Die Spanie ritt zum Tor hinaus. 10. Diese Messer schnitten nicht mehr. 11. Warum strittet ihr immer?

* Strela je ubila 15letnega Johanna Gaischek-a za nekim travniku v Willbach-u pri Ponigl-u.

* Vojaki se zavedajo za kaj gre. Reichseinsatzredner Otto Fuchs iz Berlina je govoril v dvorani nemške hiše v Olmütz-u. Pri tem je obsodil propagando prišepetavanja, ki prikazuje bombardiranja Köln-a ter spremembe v vojskovanju podmornic v napačni luči. Taki malenkostni ljudje nimajo pojma o pravih zahtevah vojskovanja. Duh in razpoloženje naših vojakov sta sijajna, saj se tudi zavedajo, za kaj gre. Naši vojaki so pod boljšim vodstvom, boljše oboroženi in boljše hranjeni kakor vojaki naših nasprotnikov. Bese- dičanje pomeni razdiranje, molčanje pa ustvar- janje. Svoj govor je Fuchs zaključil z ugotovit- vijo, da ni bil naš vojni položaj še nikdar tako ugoden kakor je sedaj. Poslušalci so govornika burno nagradili.

* Izkusnje za tolmače. Reichserziehungsminister je predpisal izpite, ki jih bodo odslej morali po- legati tolmači tujih jezikov. Tozadevne izkušnje se za enkrat lahko polagajo na univerzah Berlin, Heidelberg, Königsberg in Wien ter na trgovski visoki šoli v Leipzig-u. Za polaganje izkušnje za prevajalce se zahteva najmanj štiri polletne se- mestre. Diplomatska izkušnja za tolmače traja šest semestrov. Predpogoj za ta študij je zrelostno spričevalo neke višje šole ali pa dobro položen strokovni izpit za prevajalca.

* Nemško delo na vzhodu. Pred nastopom prve vojne zime na vzhodu, je prvim nemškim četam uspelo na sovjetskem državnem ozemlju jugo- vzhodno od Leningrada nakopati kakih 800 cen- tov krompirja. Prvi ogled stanja je podal sliko, da je 1200 oralov veliko posestvo bilo pravzaprav brez strojev, brez orodja in poslopij. Pomladi le- ta 1942, se je vpostavilo delovne sile, poskalo in preskrbelo stroje in orodje ter zemljo temeljito in v redu obdelalo. In glej uspehi! Tristo centov šta, dvanajststo centov krompirja in 3600 centov sena. Nato se je stalno izpopolnjevalo stroje in orodje, tako da se še danes z istimi lahko obde- ljuje še večje zemeljske površine. Letos se je z pomočjo vojaških vpreg preoralo vse njive. Leta 1941/42, je bilo obdelanih samo 128 oralov, leta 1942/43, pa so obdelali že 610 oralov. Posestvo redi danes 36 goved, 7 konj in 7 svinj. Pridelke se pa lahko zviša tako, da bodo dali petkratno količino semena.

* Radijske cevi za vojne poškodovance. Pre- skrbovanje težkih poškodovancev z radijskimi cevmi je trčilo na težave. Trgovci z radio-potreb- likinami na drobno so radi tega dobili navodilo, da se v prvi vrsti krije potrebe težkih vojnih po- škodovancev.

* Nemčija ima največ strokovnih delavcev. Po neki statistiki je v Nemčiji med desetimi delavci,

ki delajo v prostorni industriji, najmanj sedem delavcev-strokovnjakov, medtem ko so ostali trije navadni delavci. Tako ima Nemčija v svoji pro- dukciji ravno še enkrat toliko strokovnih delov- nih sil kakor sovražna tujina.

* Prostovoljci za podmornice. Vsem ne bo zna- no, da ima nemška vojna mornarica za svoje podmornice na razpolago tako veliko število pro- stovoljcev, da je na nekatera mesta treba več- krat čakati po več mesecev. Kljub temu se pa lahko že pred vkrcanjem pripravljajo za razne specialne stroke, ki jih bodo pozneje opravljali na podmornicah. Celó iz vseh delov armade in le- talstva se prijavljajo vojaki ter prosijo za prevod na podmornice. To je pojav, ki xrcali duh nem- škega bojovnika in je najboljši dokaz, da pridejo na podmornice moške, ki so za take službe pri- pravni in primerni.

* O eksploziji letalske bombe. Če pade letalska bomba na cestni tlak, sproži užigalnik razstreliva in bomba se razstreli. Vsa razstrelilna snov se nato širi kot plin, ki zavzame prostor dvanajst- tisočkrat tako velik, kakor je velika prostorna vsebina trdnega razstreliva pred detonacijo.

* Največja jama Nemčije letalsko zaščitna klet. Jama Kluterthöhle v Milse-u v pokrajini Westfalen, ki je že v tridesetletni vojni služila ljudem za zaklonišče, je danes odprta in na raz- pologo za slučaj anglo-ameriških letalskih na- padov.

* Banat ima nemško upravo. S porazom Jugo- slavije so višji uradniki zapustili Banat. Domači Nemci so prevzeli višje upravne in županske ura- de. Ko so pozneje nemške čete zasedle to pokra- jino, so ti uradi ostali v rokah istih nemških upraviteljev vse do danes. Tako je ta, že od nek- daj nemško upravljana pokrajina obnovila svojo tradicijo ter ima zopet nemško upravo. Banat je bil, kakor znano, nekoč nemško-avstrijska pokra- jina, samostojen avstrijski upravni sektor, mad- žarska in končno jugoslovanska pokrajina.

* Švedske ladjedelnice so zadovoljne z nemški- mi dobavami. Švedska ladjedelnica »Gotaverken« v Gotenburg-u ima trenutno 35 ladij v delu. Ma- terijal, ki ga za to izdelavo potrebuje, ima do konca leta 1943, na razpolago. Dobave materiala, ki prihajajo iz Nemčije, označujejo kot zelo za- dovoljive. Z izdelavo teh ladij bo ladjedelnica povečala švedsko tonazo za 330.000 ton.

* Potres v Italiji. V pokrajini Belluno so ob- čutili preteklo soboto ob 3.44 in 5.26 zjutraj dvoje močnih potresnih sunkov, ki so jih občutili tudi v Trstu in v Benetkah.

* Romunsko-hrvatski kulturni dogovor. V Bu- karešti sta romunski minister prosvete Petrovici in hrvatski državni minister Tortić podpisala ro- munsko-hrvatski kulturni dogovor.

* Angleško kmetijstvo nazaduje. Po poročilih lista »Daily Mail« je obdelalo angleško kmetij- stvo letos za 2 odst. manj kakor lani. To se je zgodilo z ozirom na zaplembo področij za vojne svrhe in vojno industrijo. Vlada sicer zagotavlja kmetom, da bo Anglija danes ali jutri zopet pri- šla do boljše agrarne politike, ki je danes za kme- tovalce neznosljiva. Britanski prehranjevalni mi- nister lord Woolton je nedavno v nekem govoru izjavil, da se je fronta prehrane v svetovni vojni v Angliji radi podmorniške vojne skoraj zrušila. V sedanji vojni je pa to še bolj nevarno, ker ima nasprotnik zasedene ogromne pokrajine, ki so v prvi svetovni vojni dobavljale Angliji. Anglija je kot velika dežela edina svoje vrste, da mora 75 odst. vseh svojih živil uvažati preko morja. V svetovni vojni so Anglijo zalagale tudi skandi- navske dežele, Francija in druge, sedaj pa je na- vezana samo na uvoz iz Kanade, USA in nekaj malega iz Argentine, Urugvaya itd., torej iz dežel, ki ležijo 6000 do 10.000 km daleč od an- gleškega otočja. Anglija potrebuje torej veliko več tonaže kakor leta 1914/18. Danes se vidi vsa nevarnost, ki preti Angliji od podmornic pri uvo- zu živil iz tako oddaljenih krajev. Po mnenju lorda Woolton-a se mora Anglija za nadaljnji potek vojne veliko bolj navezati na svojo lastno kme- tijsko produkcijo. Neki govornik angleškega kme- tijskega ministrstva je izjavil, da je dovoz živil v Anglijo leta 1941/42, padel na 1.300.000 ton.

* Madžarska potrebuje tekstilne stroje. Mad- žarska tekstilna industrija potrebuje za obno- vitev svojih podjetij nove stroje. V zunanjem uradu leži mnogo prošenj za dovoljenje uvoza. Gospodarski krogi podpirajo to željo tekstilnih tovarnarjev, ker uvidevajo, da je obnovev stro-jev potrebna.

* Kako velika je Hrvatska? Po podatkih hrvat- skega statističnega urada meri Neodvisna Država Hrvatska 110.200 kvadratnih kilometrov, na ka- terih živi 6,5 milijonov ljudi. Država je razdeljena na 22 upravnih okrožij, ki so razdeljeni na 141 okrajev. Glavno mesto Zagreb šteje 350.000 pre- bivalcev.

* Novi hrvatski poslanik Vladimir Košak pri madžarski vladi je izročil te dni regentu Hor- thyju svoje poverilnice. Košak je bil pred svo- jim imenovanjem v diplomaciji prvi finančni mi- nister Neodvisne države Hrvatske.

* Francoska pošta se bo prilagodila evropske- mu poštnemu sistemu. Najavno se je pogajala francoska poštna delegacija, ki ji je načeloval ministerijalni ravnatelj Moquet, z vodilnimi čin- telji poštnega ministrstva v Berlinu. Pogajanja so bila uspešno zaključena. V smislu sklenjenega dogovora se bo francoska pošta prilagodila poš-tnemu in telegrafsko-telefonskemu sistemu.

Übungssätze.

1. Der Patient blieb den ganzen Tag im Bett.
2. Wo sind Sie so lange geblieben? Ich war bei meinem Bruder im Büro.
3. Er schrieb an Dr. Skalka, den Landrat von Rann einen Brief.
4. Was haben Sie hier geschrieben? Nichts, ich habe mir nur eine kleine Notiz gemacht.
5. Warum lieb er Ihnen das Geld nicht? Er hatte Angst um sein Geld.
6. Haben Sie ihm die 100 Mark geliehen? Nein, es war mir zu unsicher.
7. Warum schrieb dieses Kind so? Eine Biene hat es in die Hand gestochen.
8. Heute konnte ich nicht schlafen, mein Jüngstes hat die ganze Nacht geschrien.
9. Versehen sie ihm die Lüge? Nein, sie hat sie ihm nicht verziehen.
10. Die Sonne schien heiß vom Himmel.
11. Heute hat die Sonne den ganzen Tag nicht geschienen.
12. Er schwieg zu allem, was sein Freund sagte.
13. Ich habe mir meinen Teil gedacht und habe geschwiegen.
14. Der Bauer stieg mit der Leiter auf den Baum, um die Äpfel zu pflücken.
15. Sind Sie schon auf einen Berg gestiegen? Natürlich schon oft.
16. Wie hieß der Herr, der eben mit Ihnen sprach? Haben Sie ihn nicht gekannt? Es war der Landrat von Rann Dr. Skalka.
17. Der Apfel fällt nicht weit vom Baum.
18. Er fiel von der Leiter und war sofort tot.
19. Der Fischer ist aus Unvorsichtigkeit in den Bach gefallen.
20. Womit fängt man Forelen? Mit der Angel.
21. Er hörte sechs mal auf und fing immer wieder von vorne an.
22. In dieser einzigen Schlacht wurden über 300.000 Russen ge- langen.
23. Er hält die Hand über das Feuer.
24. Ich hielt ihn an der Hand und ließ ihn nicht los.
25. Er hing sein Studium an den Nagel und wurde Fotograf.
26. Diese Frau ließ mich einfach nicht zu Worte kommen.
27. Was riet er Ihnen? Er riet mir zu einem Prozeß.
28. Ich habe ihm geraten,

sein Haus zu verkaufen.
29. Wie lange schlief das Kind heute? Heute schlief es mindestens neun Stunden.
30. Haben Sie gut geschlafen? Danke, ausgezeichnet.
31. Wir waren beim Theaterring und gingen dieses Jahr zwölfmal ins Theater.
32. Wochinist Karl gegangen? Ich glaube nach Hause.
33. Er lief wie ein Irrsinniger zur näch- sten Telefonzelle und verständigte die Polizei von dem Verbrechen.
34. Mein Herz schlägt fürch- terlich, ich bin zu sehr gelaufen.

Aufgaben.

I. Beantworten Sie folgende Fragen:

1. Wieviel Stockwerke hat Ihr Haus?
2. Wieviel bezahlen Sie im Monat Miete?
3. Wieviel Zimmer hat ihre Wohnung?
4. In welchem Zimmer ißt man?
5. In welchem Zimmer schläft man?
6. In welchem Zimmer badet man?
7. Wo kocht man?
8. Wo bewahrt man die Lebensmittel auf?
9. Wo bewahrt man die Kohlen auf?
10. Wo trocknet man im Winter die Wäsche?
11. Wohin gehen die Fenster Ihres Schlafzim- mers?
12. Haben Sie in Ihrem Speisezimmer Tapeten oder sind die Wände gemalt?
13. Was liegt vor der Türe Ihrer Wohnung?
14. Worauf legt man den Kopf, wenn man schläft?

II. Stellen Sie zu diesen Worten die entsprechen- den Fragen:

Tvorite sledećim odgovorom primerna vpra- šanja: 1. Ja, ich war schon in Graz. 2. Nein, dieses Fleisch schmeckt mir nicht. 3. Ich trin- ke zum Frühstück eine Schale Kaffee. 4. Ich lerne seit 5 Monaten Deutsch. 5. Dieses Buch

kostet 3,80 RM. 6. Der nächste Zug nach Cilli fährt um 18 Uhr. 7. Morgen fahre ich nach Peitau. 8. Ich habe kein Interesse für dieses Buch. 9. Ich stehe um 7 Uhr auf. 10. Ich woh- ne in der Grazer Straße. 11. In meinem Schlaf- zimmer sind zwei Betten. 12. Ich rauche nicht. 13. Ich verkaufe mein Haus, weil ich Bargeld brauche. 14. In diesem Glase ist Wein. 15. Ja, morgen abend werde ich ins Theater geh- en. 16. Ich gehe zweimal wöchentlich zum Friseur. 17. Ja, ich habe noch Hunger. 18. Ich war gestern nicht zu Hause.

Wörter.

anfangen (ich fange an) — začeti (začnem)
Angel (w) — trnek, tečaj
Angst (w) — strah; Angst haben — bati se
anrufen — poklicati; telefon (anrufen — tele- fonirati)
aufhören (ich höre auf) — prenehati (preneham)
Bargeld (s) — gotovina
bleiben, blieb, geblieben — ostati, ostal, -a, -o sem, si, je; ostal (td.)
Dachboden (m) — podstrešje
dazwischen — vmes, med tem
oben (soeben) — pravkar, ravno
fallen (du fällst, fiel, gefallen — pasti, padeš, pa- del (td.)
Fußabstreifer (m) — snažilo za čevlje
gehen, ging, gegangen — iti (šel, šla, šlo sem, je; šel (td.)
Gruß (m) — pozdrav
halten (du hältst, hielt, gehalten) — držati (držis, držal, -a, -o sem, je, itd.)
hängen, hing, gehängt — obesiti, obesil, -a, -o sem, je
heiß — vroč, -a, -e

* **Prebivalstvo letalsko ogroženega ozemlja je trdno.** Reichsorganisationsleiter dr. Ley je objavil v časopisu »Angriff« članek, v katerem je med drugim izjavil: »Anglobarbari niso bili niti v stanju, da zadenejo smrtno našo industrijo, ki leži ob Rhein-u in v Ruhr-skem področju. Bilanca izdelkov se je namreč v zadnjem mesecu celo dvignila napram mesecu poprej. To je dokaz, kako težko je raniti našo industrijo, posebno če gre za industrijo premoga, železa in jekla. Ravnotako so izgube materiala in ljudi napram izrabljenim silam naših nasprotnikov minimalne. Število mrtvih se ni doseglo števila, ki ga objavljajo Angleži kot lastne izgube. V splošnem se pa lahko reče, da je število žrtev manjše kakor število mrtvih, ki jih ima nasprotnik pri sesestrelitvah njegovih letal. Če danes pomislimo, da znašajo izgube naših nasprotnikov na zahodu 20 %, potem si lahko predstavljamo kako veliko so. Vsak vodja letala, vsak mož letalske posade si lahko izračuna, da bo pri svojem petem poletu nad Nemčijo izgubil svoje življenje. Churchill in njegovi tovariši se motijo, če mislijo s temi metodami zlomiti Nemčijo. Lahko se zanesejo, da je nacionalsocialistično vodstvo nekaj drugega kakor vodstva iz leta 1918. Stranka, gospodarstvo in prebivalstvo letalsko ogroženega področja na zahodu je sedaj in ostane tudi v bodoče nezlomljivo.«

* **Uničenje tolpa na Balkanu.** V zadnjih tednih so nemške čete po končanih velikih čistilnih akcijah v črnogorskih gorah ustavile nekatere ostankе tolpa, ki so se hotele umakniti ter jih uničile. Pri tem so imeli zasluge lastni prostovoljci in domače prebivalstvo. Ti so pomagali pri iskanju teroristov ter so se tudi aktivno udeležili akcij. Pri neki akciji nemških in zavezniških čet so v kratkem času zajeli 453 nasprotnikov. Enajst mrtvih so našli na bojišču.

* **Poravnava poročnih posojil.** Reichsfinanzminister je izdal odlok, da se poravnava poročnih posojil ne vrši mesečno, temveč četrtno. Višina poravnalnih obrokov je ostala nespremenjena.

* **Svojevrsen testament.** V Valenci v Italiji je umrl trgovski potnik, ki je v svojem testamentu med drugim določil sledeče: »V slučaju moje smrti prosim, da bi oblasti odredile, da se vzame iz mojih ust štiri masivne zlate zobe in sedem nadaljnjih zlatih plomb ter vse to izroči moji ženi.« Oblasti so po njegovi smrti poklicale zobozdravnika, ki je v tem smislu izvršil potrebno operacijo.

* **Smrtonosna dedščina.** V Wlen-u sta dve sestri pregledovali vrednosti neke dobljene dedščine ter z velikim zanimanjem odpirali pakete. Pri odpiranju malega paketiča sta našli pištolo, ki jo je ona dedščina vzela takoj v roko, ne vedoč, da je polna. Pri tem je počil strel ter zadal zraven stoječo sestro tako nesrečno, da je bila takoj mrtva.

* **Skrb za vojne poškodovance.** Wirtschaftsgruppe Groß- und Außenhandel je skupno s pristojnimi mesti v Braunschweig-u uredila šolo, ki bo iz vojnih poškodovancev izšolala trgovske uslužbence. Šola ima lasten zavod za svoje gojenje ter omogoča teoretičen in praktičen pouk. Gojenci so predpoldne v praktičnem šolanju po raznih trgovskih in industrijskih pisarnah, popoldne pa imajo teoretična predavanja v šoli. Po izšolanju se preskrbi absolventom širom Reicha primerna mesta in so se doslej še vsi obnesli.

* **Reichsfinanzminister v Gau-u Steiermark.** Nedavno je Reichsfinanzminister grof Schwerin-Krosgk prispeval v Graz, kjer ga je pozdravil Gauleiter in Reichsstatthalter dr. Uiberreither.

Scherl-Bildarchiv-Autoflex.

Die anglo-amerikanischen Luftgangster warfen auch Bomben auf einen ehrwürdigen Friedhof in Rom.

Außer der Basilika San Lorenzo wurde der neben der Kirche gelegene Friedhof Campo Verano, eine der ältesten und bedeutendsten Begräbnisstätten der Ewigen Stadt, von den Bomben der britisch-amerikanischen Mordbrenner verwüstet. — Unser Bild zeigt die oberirdischen Katakomben des Campo Verano.

heißen, hieß, geheiß — imenovati se, pisati se, ukazati itd. (imenoval itd.)

arsinnig — blazen

lassen, ließ, gelassen — pustiti

laufen, lief, gelaufen — leteti, teči (tekati itd.)

lästig, fallen — nadležen biti (komu)

Leiter (w) — lestva

loslassen (ich lasse los) — spustiti, oprostiti (spustiti)

pflücken — trgati, nabirati

politisch — političen, -a, -o

Polster (m) — blazina

raten, riet, geraten — svetovati, svetujem (svetovati itd.)

scheinen, schien, geschienen — sijati, zdeti se (sijati itd.)

schlafen, schlief, geschlafen — spati (spati itd.)

Schlafzimmer (s) — spalnica

schreiben, schrieb, geschrieben — pisati (pisati itd.)

schreien, schrie, geschrien — kričati (kričati itd.)

Speise (w) — (Vorratskammer) — jedilna shramba

steigen, stieg, gestiegen — iti, stopati, plezati (šel itd.)

Stockwerk (s) — nadstropje

Studium (s) — učenje, študij

Tapete (w) — tapeta, opona

Telefonzelle (w) — telefonska celica

Theaterring (Vereinigung) (m) — gledališki krog

trocknen — sušiti

Türvorleger (m) — predpražnik

Speisezimmer (s) — obednica

stechen, stach, gestochen — pčiti, pikati (pikal, -a, -o)

Unvorsichtigkeit (w) — neopreznost

Verabredung (w) — dogovor

verabschieden — posloviti se

Verbrechen (s) — zločin

verspäten (sich) — zakasniti, zamuditi (se)

verzeihen, verzieh, verziehen — odpustiti

weggehen (ich gehe weg) — oditi (odidem)

Redewendungen.

dazwischenkommen — vmes priti

die Fenster gehen auf die Straße — okna so obrnjena proti cesti

etwas an den Nagel hängen — na klin obesiti kaj

jemanden an der Hand halten — za roko koga držati

jemanden anrufen (telefonisch) — telefonirati

komu

jemanden zu Worte kommen lassen — do besede pustiti koga

sich einen Teil denken — misliti si svoje

sich treffen — sestati se, dobiti se

* **Tovarne popravljajo čevlje.** Hrvatska tovarna Bata je v Zagrebu uredila popravilnice čevljev, ki po izredno ugodnih cenah vršijo popravila. Prednost pri tem imajo delavci, ki delajo po gospodarskih obratih, potem državni in občinski uradniki itd.

* **Tudi Svica pozna židovstvo.** Švicarsko višje sodišče v Bernu je te dni obsodilo nekega židovskega emigranta, ker je s pomočjo nekega švicarskega ogoljufal švicarski Rdeči križ za 15 do 17 tisoč švicarskih frankov.

* **Cigani v Bolgariji.** Bolgarske sanitetne oblasti so ugotovile, da razširjajo ravno cigani največ bolezni. Da se to omeji, bodo oblasti razkužile vse cigane. Hkrati bodo izšla določila, da se bodo cigani morali poprijeti stalnega dela in stalnega bivališča.

* **Spodnještajerci v Ordensburg Sonthofen-u.** Skupina plesalcev ljudskih plesov mladinske organizacije Deutsche Jugend iz Windischfeistritz-a je potovala na povabilo v Bayern. V München-u so si naši mladi ljudje ogledali poslopje Feldherrnhalle ter kraljevski trg. Od tam je vodila pot v Allgäu. Ko so dospeli v Ordensburg Sonthofen, so se vršile ravno zaključne tekme učencev Adolf-Hitler-Schule iz vseh Gau-ev ter je bilo navzočih tudi mnogo gostov. Pri tem se je spodnještajersko mladino predstavilo komanderju vseh učnih zavodov Adolf-Hitler-Schulen, Gebietsführerju Peter-ju, ki ga je posebno zanimalo delovanje mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom prireditve so Spodnještajerci na posebno željo mladine na Spodnjem Stajerskem. Se istega dne je bila večerna prireditev v korist Nemškega Rdečega Križa. Skupina ljudskih plesalcev iz Windischfeistritz-a je pri tem večeru nastopila s pesmimi, izreki, pravljicami itd. Pred zaključkom pri

• **Bukarešta dobi moderne tržnice.** Na tržnici v Bukarešti urejuje moderne naprave s hladilnicami, ki bodo v vsakem pogledu odgovarjale sličnim sodobnim ureditvam modernih vele- mest.

• **Nova lokomotiva na plinske turbine.** Švicarska tvrdka Brown, Boveri & Cie. je izdelala turbina lokomotivo, ki je preizkušajo na neelektrifirani železnici. Vse dosedanje vožnje so se dobro vnesle. Lokomotiva vleče 300 ton pri dvigu pro- je 10 pro mile, in sicer s 80kilometersko brzino pri istočasni oddaji 200 kw kurjave za ogrevanje to- govov. Njena največja brzina znaša 110 km na ur.

• **Teški japonski napadi na kitajsko oporišča.** V času od 23. do 25. julija so napadli japonski vojskiški odredi celo vrsto severoameriških le- ških oporišč v Cankajskovi Kitajski. Napadli so Hengjang, Lingling, Paoking, Cihijang in Kien- kjer so občutno poškodovali naprave letalstva in na tleh se nahajajoča letala. V letalskih bojih nad mesti Hengjang, Lingling in Kveilin so Ja- punci ob izgubi osem lastnih aparatov, zbili 28 sovražnih aparatov.

• **Dogodek s pristanom.** Nedavno se je sprehajal industrialec Gino Manni s svojo ženo in sinom na obrežju ribnika v milanskem parku. Ko je že- ta otroku razkazovala nekega labuda, ki je zdrknil pristan s težkim briljantom v vodo. Labud se je potopil, da bi pobral pristan, ki je bil vreden 50 tisoč lir. Medtem, ko je žena opazovala labuda, ki se ni pomešal med druge, je njen mož kupil dotičnega labuda za 2000 lir. Žival so zaklali, prstana pa niso našli. Naslednjega dne so pokli- ni potapljača, ki je pristan našel ter bil za to tudi primerno nagradjen.

TO IN ONO

Od kod potresi na Balkanu?

Ve v eni zadnjih razprav smo potrese razdelili v tri glavne skupine: udorni ali krajevni, vulka- nični in tektonični potresi. Udorni so znani na iz- pojedenih kraških tleh ali pa nad opučenimi, dno zasutimi rudniki; navadno niso nevarnega značaja. Krajevno bolj nevarni, vendar le na go- rove kraje omejeni so vulkanični potresi, ki se pojavljajo tik pred ali ob izbruhu kakega vulka- na. Tudi za cele pokrajine najbolj nevarni so tek- tonični potresi, to so potresi v vzročni zvezi pre- gibanja ali delovanja podzemskih sil gorotvor- nega ali gororušilnega — torej nadzemjsko po- ravnano izenačujočega značaja.

Te vse tri skupine so zastopane na Balkanu v razjem geografskem in v širšem geološkem po- ravnju. In ta slednji omenjeni pomen prihaja tudi na nas v poštev, kakor tudi sploh za vse sosedne pokrajine oziroma dežele in morja (zlasti Italija, Mla Azija in Južna Rusija). To širše (geološko in seizmološko) področje Balkana prihaja nazorno do- izraz posebno pri katastrofalnih potresih, ki v zadnjih letih zadeli Romunijo, Bolgarijo, Gr- čijo in deloma tudi Staro Srbijo, in ki so jih za- namovale tudi najbolj oddaljene seizmološke (po- tresne) postaje. Prava povezanost zemlje prihaja iz svojega izraza šele v podzemlju; na površju- malje je povezanost na videz prekinjena po re- kah, gorovju ali (za nekatere) celo po deželni- h mejah državnih meja. Na to medsebojno pove- zanost nas opominjajo baš potresi še veliko bolj občutno kakor vse druge elementarne katastrofe (morja, povodnji I. dr.). Do zdaj je bilo tudi pri večjih potresnih katastrofah tako že v navadi, da- ni dalje prizadeti kraji, tem manj sočutja od strani neprizadetih.

Od kod potresi na Balkanu? Vprašanje od kod- e nam zdi pravilnejše, kakor pa izveni določena- lešča: vzroki. O takozvanih vzrokih potresov- toče, zlasti pa na Balkanu je na razpolago cela- širka učenih razprav, ki pa se tako pobijajo med- soboj, da se tudi ležku morajo dozdevati kot ne- rietne, vsej pa še premalo preizkušenem. Izmed- njih še najbolj vabljivo so podmene (hipoteze- konveje) o prenasitju površine zemlje z elek- trifikacijo, ki sega na stotine metrov, oziroma- kilometrov tudi še pod zemljo.

Že danes je toliko gotovo: pravi vzroki potresov- morajo biti taki, da — če bi jih tudi točno po- mali — bi nam s tem znanjem v stvari sami ne- bilo veliko pomagano ali pa sploh nič več, ka- kor danes, ko jih še ne poznamo. Saj se preko- vseh svaril seizmoloških postaj še danes dogaja- in posavlja stara navada, da človek zopet po- stavlja novi dom baš tam, kjer mu je potres zru- šil starega.

DROBIZ

× **Nova določila za gospodarjenje z žitom v Romuniji.** V Romuniji imajo odredbo, ki določa in urejuje oddajo, nakup in prodajo pšenice, ječ- mena, ovsa, koruze ter mlinskih izdelkov iz na- štetih vrst žita. Producenti žita in moke so dolžni- prodati vse produkte, v kolikor jih ne potrebujejo- za svoja gospodinjstva. Državni podsekretar za- prehrano bo izdelal vse potrebno za preskrbo vo- jaštva in civilnega prebivalstva. Izvoz žita in- oljaric se vrši potom pooblaščenega eksporterja.

× **Rumunija pričakuje dobro sadno letino.** Po- zadnjih cenitvah pričakujejo v Romuniji dobro- sadno letino. 25 tovarn za izdelovanje sadnih- konzerv bo baje predelalo ves pridelek v mar- melado, kompote in sadne soke. Izdelati hočejo- 400 vagonov konzerv in 12 vagonov sadnih so- kov.

× **Madžarska zunanja trgovina v porastu.** Iz- vozno leto 1942. je Madžarska zaključila s pre- bitkom napram uvozu. Medtem, ko je vrednost- uvoza od 739,7 narasla na 923 milijonov pengov- to je, za 24,8 odst., je izvoz narasel od 796,7 na- 1143,6 milijonov pengov, to je za 43,4 odst. Pri- izvozu se opaža porast industrijskih izdelkov.

× **Elektrifikacija bolgarskih železnic.** Nedavno- so v Bolgariji postavili komisijo za elektrifikacijo- bolgarskih državnih železnic. Sedaj je ta komi- sija končala svoje delo ter predložila ministru- prometa svoje predloge. Po teh načrtih je treba- najprej v več krajih izgraditi električne centrale- na vodno ali parno silo. Nadalje bo treba naročiti- električne lokomotive, ki bodo zamenjale sedanje- lokomotive na parni pogon.

× **Sadjarstvo Slovaške.** Na Slovaškem imajo- kakih sedem milijonov sadnega drevja. Od tega- je polovica sliv. Doslej organizacija slovaškega- sadjarstva ni bila ravno na višini. To se je naj- bolj videlo na dohodkih, ki so bili pičli. Leta- 1939. je znašal pridelek 2,1 milijona stotov; leta- 1940. pa samo 570.000 stotov. Krivda je v presla- bam zatiranju škodljivcev. Da bi se vse to iz- boljšalo, je vlada lanske leto postavila sadjar- sko komisijo, ki mora temeljito in učinkovito- rešiti vsa sadjarska vprašanja.

o **Kofein izdelujejo na umeten način.** Kakor- znano, se kofein pridobiva iz kave in čaja in ga- potrebuje farmacevtska industrija za zdravilne- svrhe. Ker je pa danes radi vojne uvoz kave in- čaja zelo skrčen, znanost pa kofein potrebuje- so nemškimi kemikom uspeli poskusiti sestaviti- kofein na umeten način, in sicer iz raznih drugih- rastlin čajeve vrste, ki pravi kofein popolnoma- nadomestijo.

REDIN Patent für den Wuchs und für die Mastung der Schweine
REDIN,
mit garantiertem Erfolg!
ZENTRALDROGERIE EMIL INOBER
86 Marburg / Drau, Herrendamm 33

Kleiner Anzeiger

Jedes Wort kostet für Stellengevuche 6 Rpt., das fettegedruckte Wort 20 Rpt. für Geld-, Realitätenverkehr, Briefwechsel und Heirat 10 Rpt., das fettegedruckte Wort 40 Rpt. für alle übrigen Wortanzeigen 10 Rpt., das fettegedruckte Wort 30 Rpt. Der Wortpreis gilt bis zu 12 Buchstaben je Wort. Kennwortgebühr bei Abholung der Angebote 35 Rpt., bei Zusendung durch Post oder Boten 70 Rpt. Auskunftgebühr für Anzeigen mit dem Vermerk: „Auskunft in der Verwaltung oder Geschäftsstelle“ 20 Rpt. Anzeigen-Annahmeschluss: Am Tage vor Erscheinen um 16 Uhr. Kleine Anzeigen werden nur gegen Voreinsendung des Betrages (auch gültige Briefmarken) aufgenommen. Mindestgebühr für eine kleine Anzeige 1 RM.

Zu kaufen gesucht

Abfälle! Altpapier, Hadern, Schneiderabschnitte, Textilabfälle, Alteisen, Metall, Glasscherben, Tierhaare und Schafwolle kauft laufend jede Menge Alois Arbeiter, Marburg/Drau, Draugasse 5. 4

Gut melkende Ziege kauft Josef Britzmann, Marburg, Drauweiler, Damngasse 31. 515-4

Offene Stellen

Zuckerbäckerjunge, 14 bis 15 J. alt, wird sofort aufgenommen. Kost und Wohnung im Hause. — Antr. an: Anton Simschek, Zuckerbäcker in Cilli, Herrengasse 16. 517-6

Vor Einstellung von Arbeitskräften muss die Zustimmung des zuständigen Arbeitsamtes eingeholt werden

BURG-LICHTSPHILE

MARBURG (Drau), BURGPLATZ 1

HANS HOLT,
WINNIE MARKUS,
WALTHER JANSSEN

WENN DIE GÖTTER LIEBEN

Ein Leben zwischen Sorgen und Liebe, Glück und Armut, Demütigung und Erfolg — das Leben eines der genialsten deutschen Musiker schildert dieser fesselnde und tief bewegende Wienfilm.

Für Jugendliche unter 14 Jahren nicht zugelassen! 544

Unerwartet und hart traf uns die Nachricht, daß unser innigstgeliebter Sohn und Bruder

Grenadier

Stanislaus Katsch

an der Ostfront für Führer und Heimat den Heldentod fand.

Sachsenfeld, den 25. Juli 1943.

Anton Katsch, Vater; Anton und Karl, Brüder; Maria, Schwester und alle übrigen Verwandten. 530

Schwer und hart traf uns die Nachricht, daß mein einziger, innigstgeliebter Sohn

Jäger

Franz Schkrbetz

am 1. Juli 1943 bei den Kämpfen am Kuban-Brückenkopf den Heldentod fand.

Petre 31 b. Fautsch, den 26. Juli 1943.

Die tieftrauernde Mutter Maria Schkrbetz im Namen aller Verwandten. 529

Ein Hafnerlehrling wird sofort aufgenommen. Kost und Wohnung im Hause, auch Hafnerge- selle gesucht bei Adamitsch Franz, Hafnermeister, Allerheiligengasse 12, Marburg/Drau 518-6

Suche Knecht für Jauschenberg 52, Gemeinde Winterdorf b. Pettau — Weslack. 524-6

Gesucht wird 13—14jähr. Mäd- chen als Hirtin einer Kuh. Gute Bezahlung und kann im Haushalt mitlernen. Lembach 22. 534-6

Tischlerjunge, nicht über 15 J. alt, und ein Gehilfe werden ge- sucht. Cilli, Freigasse 2, Wro- schak. 535-3

Lehrling für Waagenerzeugung wird sofort aufgenommen. Kost und Wohnung im Hause. Johann Stefantschitsch, St. Veit a. d. Sa- we 539-6

LANDESFACHGRUPPE IMKER UNTERSTEIERMARK

Honigabgabe und Futterzuckerzuteilung

Nachdem die Bienenzuchtorganisation in der Untersteiermark nunmehr aufgestellt ist, werden sämtliche Imker aufgefordert, den Futterzuckerbedarf ausschließlich durch die einzelnen Ortsfachgruppen Imker zu decken. Es ist daher die Pflicht jedes einzelnen Imkers, sich bei seiner nächsten Ortsfachgruppe zu melden, um in den Besitz des Futterzuckers zu gelangen. Direkte Zuckeranforderungen bei der Geschäftsstelle der Lgr. I in Marburg, Tappeinerplatz 6, bleiben daher unberücksichtigt. Auch die Honigablieferung hat durch die einzelnen zuständigen Ogr. I zu erfolgen.

Nähere Auskünfte über Zuckerbezug und Honigablieferung erhalten die Imker durch die zuständigen Ortsfachgruppen.

Da für die Untersteiermark die Pflichtorganisation der Imker verfügt wurde, ist jeder Bienenhalter verpflichtet, sich bei seiner nächsten Ortsfachgruppe einzuschreiben. Ortsfachgruppen der Imker wurden aufgestellt:

Kreis Cilli:

Ogr. Bad-Neubaus: Vors. Jan Josef, Lipie 2, Post Wöllan.
Ogr. Cilli: Vors. Burnik Gotlieb, Tüchern bei Cilli.
Ogr. Erlachstein: Vors. Tatschko Rudolf, Erlachstein, St. Lorenzen 18.

Ogr. Fraßlau: Vors. Osoinig Johann, Rakole 34 bei Fraßlau.
Ogr. Laufen: Vors. Sedmak Ferdinand, St. Primos 58, Post Laufen.

Ogr. Oppendorf: Vors. Kraschowitz Johann, Osterwitzdorf 73, Post Oppendorf.

Ogr. Oberburg: Purnat Franz, Wotschna 128 bei Oberburg.
Ogr. Praßberg: Wrabitsch Franz, Schönacker 64, Post Praßberg.

Ogr. Rietz im Sanntal: Melautz Josef, Leutschendorf 3, Post Praßberg.

Ogr. Rohitsch: Dr. Bratanitsch Franz, Rohitsch.
Ogr. Römerbad: Sluga Franz, Sezze 67, Post Römerbad.
Ogr. Sachsenfeld: Rak Hans, Gutendorf 184, Post Sachsenfeld.
Ogr. Schönstein: Vors. Menhart Alois, Schönstein-Warmbad 21.
Ogr. Tüffer: Vors. Hrasnik Michael, Brstnik 16, Post Tüffer.
Ogr. Wöllan: Vors. Spiegel Franz, Hundsdorf 43, Post Wöllan.

Kreis Marburg:

Ogr. Egidi: Vors. Klein Peter, Egidi, Strichberg 23.
Ogr. Gonobitz: Vors. Polegek Karl, Hangenberg bei Gonobitz.
Ogr. Hohenmauten: Vors. Kremser Franz, Hohenmauten 26.
Ogr. Kunigund: Vors. Offner Matthias, Georgenberg 26, Post Kunigund.

Ogr. Lorenzen a. B.: Vors. Karnitschnig Kaspar, Lorenzen, Rottenberg 12.

Ogr. Mahrenberg: Vors. Müller Ignaz, Mahrenberg.
Ogr. Marburg/Drau: Vors. Tschrepinko Otto, Marburg/Drau, Tappeinerplatz 6.

Ogr. Pölschach: Vors. Wieser Karl, Pölschach 71.
Ogr. Pragerhof: Vors. Premel Stefan, Pragerhof 88.
Ogr. Ranzenberg-Jahring: Eisenhut Franz, Jahring 14.

Ogr. Rast: Vors. Jakobitsch Hans, Rast 217.

Ogr. Reifnig a. B.: Jesernig Franz, Reifnig a. Bachern 21.

Ogr. Schleinitz bei Marburg: Sotoschek Martin, Schleinitz bei Marburg.

Ogr. Waldegg: Vors. Schuligoi Franz, St. Ilgen 13.

Ogr. Windischgraz: Vors. Tschreschnik Ferdinand, Rottenbach bei Windischgraz.

Ogr. Windischfeistritz: Mally Friedrich, Windischfeistritz 133.

Ogr. Zellnitz/Drau: Vors. Poschauko Stefan, Zellnitz/Drau 37.

Kreis Pettau:

Ogr. Burgetall i. d. B.: Vors. Matiaschitsch Ludwig, Götsch 1.
Ogr. Friedau—Groß-Sonntag: Vors. Preindl Jakob, Groß-Sonntag 12.

Ogr. Kranichsfeld-Stauden: Vors. Greif Stefan, Kranichsfeld 172.

Ogr. Maxau: Haischek Vinzenz, Maxau 21.

Ogr. Pettau: Atschko Josef, Pettau, Bahnhofstraße 6.

Ogr. Polstau und Umgebung: Vors. Bratuscha Jakob, Obrisch bei Pettau.

Ogr. Wittmannsburg: Vors. Stellv. Kodritsch Paul, Kukowa 13, P. Jörgendorf.

Kreis Luttenberg:

Ogr. Abstal: Vors. Kertschmar Soltan, Abstal 46.

Ogr. Kleinsonntag: Prelog August, Wutschofzen, P. Kleinsonntag.

Ogr. Luttenberg: Vors. Pichler Ignaz, Luttenberg, Bossitschstraße 2.

Ogr. Bad-Radein: Vors. Glaser Josef, Paritschenberg, Post Bad-Radein.

Ogr. Stainzthal: Schafaritsch Rudolf, Koslafzen, Post Stainzthal.

Kreis Rann:

Ogr. Arch: Vors. Weber Hans, Oberlehrer in Gmaina, Post Arch.

Ogr. Drachenburg: Vors. Spetz Anton, Drachenburg 101.

Ogr. Haselbach-Gurkfeld: Meditz Hans, Haselbach-Gurkfeld, Stadberg 42.

Ogr. Königsberg am Sattelbach: Vors. Rom Johann, Sagai 38.

Ogr. Lichtenwald: Vors. Perko Raimund, Lichtenwald 57.

Ogr. Munkendorf bei Rann: Vors. Krausland Richard, Munkendorf 80.

Ogr. Rann/Save: Vors. Predanitsch Adolf, Rann 87.

Ogr. Reichenstein und Umgebung: Vors. Seher Martin, Senowo 77.

Ogr. Zirkle: Vors. Jaklitsch Friedrich, Gasitze 6.

Kreis Trifail:

Ogr. Edlingen: Vors. Saletel Cyrill, Au 15, Post Edlingen.

Ogr. Eichtal: Vors. Grosnik Josef, Obertal 186.

Ogr. Ratschach: Vors. Kump Josef, Ratschach bei Steinbrück.

Ogr. Trifail: Dr. Moder Sepp, Bürgermeister in Trifail 3.

Landesfachgruppe Imker Untersteiermark
I. A.: Otto Tschrepinko, Geschäftsführer.

190-7

Eine gut erhalt.
Dreschmaschine
tausche gegen
Most Adr. i. d.
Verw. des Bl.
532-14

Zimmer u. Küche gegen gleiche in der Stadt od. Umgebung von Cilli. Grazerstraße 114; Wodopiwet.
542-9

Dreschmaschine samt Göppel, ev. auch mit Benzinmotor, kauft sof. Franz Bogowitzsch, Großsteinbach 280, Post Nesseldorf — Steiermark.
536-4

Wirtschafterin sucht Stelle, auch am Land. Maria Grisold bei Wörschl — Zwettendorfstr. 6, Drauweiler, Marb./Dr.
537-5

Fußbinderlehr- junge wird aufgenommen. Kost u. Wohnung im Hause. Waldg. 6, Marb./Dr.
538-6

Wohnungstausch

9

Tausche schönes, großes Zimmer und Küche für Zweizimmerwohnung. Anfr.: Schneiderei, Hindenburgstr. 27, Marburg.
540-9

Verschiedenes

14

Prothesen jeder Art — Leder — Leichtmetall — Holz — orthopädische Apparate, Leibbinden, Gummistrümpfe, Bruchbänder erzeugt und liefert das führende Fachgeschäft F. EGGER, Bandagen und Orthopädie, Lieferant sämtlicher Krankenanstalten und Sozialinstitute. Marburg/Dr., Melfingerstraße 3. Achtung! Modellabnahmen für Prothesen und orthopädische Apparate finden wegen Personalmangel in Marburg jeden Freitag ganztätig statt. 14

Bandagen aller Art, sowie Prothesen erzeugt die altbekannte Firma FRANZ BELA, Bandagist, Marburg/Drau, Herrengasse 5.
237-14

Jeder Betriebsführer

soll das **Verordnungs- und Amtsblatt** des Chefs der Zivilverwaltung in der Untersteiermark lesen. Bezugspreis monatlich RM 1.25. Bestellungen sind an die Geschäftsstelle des Verordnungs- und Amtsblattes, Marburg/Drau, Badgasse 6, zu richten.

Schwarze Handtasche am Donnerstag, den 22. Juli 1943, im Zug auf der Fahrt nach Kranichsfeld vergessen. Inhalt etwas Bargeld und Eisenbahnerlegitimation. Bitte den ehrl. Finder, gegen gute Belohnung an die Adr. Klasinz, Kranichsfeld Nr. 11, abzugeben.
531-14

1082

Wunden, die bei der Arbeit entstehen,

werden durch den Schnellverband Hansaplast vor Schmutz bewahrt, ohne die Arbeit lange zu unterbrechen. Hansaplast wirkt entzündungswidrig.

Hansaplast
heilt Wunden!

Wenige cm erfüllen den Zweck!

Heirat

12

Staatsangestellter in der Untersteiermark, 37 Jahre alt, wünscht die Bekanntschaft eines Fräuleins, einer Witwe oder Geschiedenen bis 28 Jahre alt, zwecks Ehe. Gesch. Zuschr. erbeten mit Lichtbild, welches rückerstattet wird, unter »Glück in der Ehe« an die Verw. des Bl. 541-12

Funde - Verluste

Schwarze Brieftasche mit Dokumenten, auf den Namen Steid Andreas lautend, wurde auf der Straße von Leutsch bis Cilli am 22. Juli verloren. Abz. beim Gendarmerieposten oder Bürgermeisterei.
543-13

Unerschütterter schwer traf uns die unerwartete Nachricht, daß unser lieber guter herzensguter Sohn und Bruder

Grenadier

Alois Rantascha

In der Ostfront im blühenden Alter von 21 Jahren in einem Lazarettzug an seinen Verwundungen gestorben ist. Nun ruht er fern von seinen Lieben und der Heimat in fremder Erde. Wir denken mit tiefsten Schmerzen und Leid an unseren unersetzlichen Unvergeßlichen.
Kleinsonntag, Juli 1943.

In tiefster Trauer:

Franz und Maria Rantascha, Eltern; Franz und Elisabeth, Geschwister und alle Verwandten
533